

lev

LEV BLADET NR. 3. MAJ 2015

Kommunalsprog Dansk

Det
forhekse-
nysprog

Konkurrencedikteret
omkostningstilpasning

Rationalisering

Modernisering

Slankning

Effektivisering

Serviceorientering

Omstrukturering

Tilpasning

Personalejustering

Besparelser

Besparelser

Besparelser

Besparelser

Besparelser

Besparelser

Besparelser

Besparelser

Besparelser

Besparelser

Landsforeningen
LEV

UDVIKLING FOR UDVIKLINGSHÆMMEDE

FOKUS

6

Nedskæring af
dagtilbud
– Kommune sat
på plads

LÆS OGSÅ

30

Institutionernes
genkomst
– Danmark som
det sorte får

»Alle har ret til et fedt højskoleophold«

Her bliver
ALLE
set og hørt

Venskaber, oplevelser og udfordringer

Slanke- linjen

Livsglæde
Spis sundt
Dyrk sjov motion

Den praktiske linje

er bl.a.
Have og Natur
Cykelværksted
IT- og
medieværksted

STU

Klar til at flytte
hjemme fra
Leve sundt og
selvstændigt

Højskole er også

Friluftsliv
Musik · Drama
Billedkunst

Djurslands Folkehøjskole

En højskole for alle - også for udviklingshæmmede

www.djfh.dk

Drammelstrupvej 15 · Tirstrup · 8400 Ebeltoft · Telefon: 87 52 91 20 · post@djfh.dk

4	Kort nyt
5	Leder
6	Herlev Kommune underkendt af Ankestyrelsen – Kommunen sat på plads, da den ville beskære beskæftigelses- og aktivitetstilbud
10	Kommunale svigt og tvangsadoption – Dom kan få alvorlige konsekvenser
13	Samråd om forældrebetaling gav klare politiske signaler – og håb
18	En del af noget større – Stort teaterprojekt gør inklusion konkret
22	Det forheksende nysprog – Manipulation ved hjælp af positive buzzwords
27	Det skrev vi dengang – Nedslag i gamle LEV-blade
30	Danmark som det sorte får – Stor nordisk rapport viser, at Danmark har en trist førerposition, når det gælder nye institutionsagtige boligbyggerier
33	Elevforening holder venskaber i live – Krummerup Højskoles elevforening er blevet en ramme om mange venskaber
34	Og der blev stille – Klassisk koncert for mennesker med udviklingshæmning
41	LEV nyt
42	Kort nyt

Sølund genanvender låg til gavn for festivalen

Det er slut med at smide plastiklåg fra mælke- og yoghurtprodukter i skraldespanden for at sende dem af sted til lossepladser eller forbrændingsanlæg. I hvert fald hvis det står til Landsbyen Sølund, som netop er blevet en af Danmarks første lokale indsamlingspladser for Arla Harmonies 'Brug Låget!'-indsamlingsprogram.

Det gør det muligt for borgere i Skanderborg at sende deres brugte mælke- og yoghurtlåg til genanvendelse og samtidig donere penge til Sølund Musik Festival.

På landsplan er der indtil videre indsendt over 7,7 millioner plastiklåg fra mælke- og yoghurtprodukter. Arla kvitterer som tak for forsendelserne med penge til et godtgørende formål. Projektet har pt. optjent over 490.000 kroner til godtgørende formål.

Landsbyen Sølund har indtil videre indsamlet over 6000 mælke- og yoghurtlåg.

Handicapidrættens Videnscenter og DH styrker samarbejdet

For at styrke udviklingen af viden og praksis inden for blandt andet beskæftigelse, inklusion og tilgængelighed har Handicapidrættens Videnscenter og Danske Handicaporganisationer (DH) indgået et formelt samarbejde, skriver videnscentret på sin hjemmeside. Aftalen medfører desuden, at videnscentret flytter fra Roskilde til Handicaporganisationernes Hus i Høje Taastrup, så det bliver lettere for parterne at samarbejde.

Handivid.dk: Handicapidrættens Videnscenter indgår samarbejds-aftale med DH.

Find din socialpolitiske kandidat

Socialpædagogernes fagforening har lanceret en socialpolitisk kandidattest. På kandidattest.dk kan man ved at tage stilling til 16 socialpolitiske udsagn finde ud af, hvilken Folketingskandidat, man er mest enig med.

Målet med testen er at skabe fokus om den socialpolitiske dagsorden i den forestående valgkamp. Derfor er der for eksempel udsagn om, hvorvidt den kriminelle lavalder skal sættes ned, om socialt udsatte bør have adgang til gratis tandlæge, om ferie og ledsagelse for mennesker med handicap og om forældrebetaling for børn med handicaps ophold på døgninstitution.

Den livsfarlige FORRÅELSE

I begyndelsen af april præsenterede Dansk Arbejdsgiverforening (DA) et omfattende forslag til en omlægning af de forskellige overførselsindkomster. Forslaget indebar blandt andet en voldsom forringelse af førtidspensionen.

AF SYTTER KRISTENSEN,
LEVS LANDSFÖRMANÐ

Helt konkret foreslog DA, at førtidspensionister fremover skulle have 13.515 kroner om måneden mod de nuværende 17.987, altså 4.400 kroner mindre om måneden (bruttototal). Desuden skulle det i det hele taget gøres sværere at blive godkendt til at få førtidspension.

Udover beskæringen af førtidspensionen foreslog DA forringelser af sygedagpenge, fleksjobydelse, kontanthjælp og en række andre overførselsindkomster.

Formålet med hele øvelsen var at skabe større afstand mellem overførselsindkomsterne og mindstelønningsniveauet på arbejdsmarkedet. Det skulle gøres 'mindre attraktivt' at komme på førtidspension, som DA's formand Jørn Neergaard forklarede i forbindelse med lanceringen i mediernes. Med andre ord, så mener DA tilsyneladende, at mange mennesker vælger en førtidspension, fordi det ikke kan betale sig for dem at tage et arbejde. De vil hellere drive den af på samfundets regning, synes logikken at være.

Det konkrete forslag er himmelråbende, og konsekvenserne ville også blive alvorlige. Ikke mindst for LEVs målgruppe. Førtidspension er det eneste forsørgelsesgrundlag for stort set alle udviklingshæmmede - hele voksenlivet. Derfor ville en nedsættelse af pensionen med mere end 4.400 kroner om måneden også rive tæppet væk under mange. De ville være henvist til et helt voksenliv i decideret fattigdom.

DA's forslag bliver ikke til noget. I hvert fald ikke foreløbigt. Det var tydeligt efter de politiske meldinger fra partierne i Folketinget, som over en bred kam afviste, at der var grund til at beskære førtidspensionen, som DA lagde op til. Det er selvfølgelig umiddelbart beroligende.

ET SKRED I DEBATTEN

Alligevel er der nogle forhold omkring hele forslaget og dets fremsættelse, som jeg synes er tankevækkende og skræmmende.

For det første er det en forbløffende kynisme, som ligger bag arbejdsgiverens forslag. DA ved selvfølgelig udmærket, at langt, langt de fleste mennesker, som tildeles en førtidspension, ikke har skyggen af chance for at blive selvforsørgende - uanset hvor fattige man gør dem. Det gælder i hvert fald mennesker med udviklingshæmning. Når DA alligevel vil sænke førtidspensionen så voldsomt, er det formentlig fordi de mener, at der er en mindre gruppe førtidspensionister - måske fem eller ti procent - som kan motiveres til at komme tilbage på arbejdsmarkedet ved at sænke pensionerne. Med andre ord: For at give tilskyndelser til de få, barberer vi livsvilkårene voldsomt for de mange, vel sagtens 90 procent eller flere. Det er kynisme i rendyrket form.

For det andet er det tankevækkende, at en stor og anerkendt interesseorganisation som DA overhovedet kommer

Udover beskæringen af førtidspensionen foreslog DA forringelser af sygedagpenge, fleksjobydelse, kontanthjælp og en række andre overførselsindkomster

med et sådan ekstremt forslag. Det siger mig et eller andet om det skred i debatten, som har fundet sted i løbet af de senere år. Kunne man for eksempel forestille sig, at DA var kommet med et så kynisk forslag for blot ti år siden? Næppe. Men noget kunne tyde på, at politikere, embedsmænd, tænketanke og diverse interesseorganisationer er blevet så manisk optaget af økonomiske incitamenter, at det kan retfærdiggøre hvad som helst.

Hele denne forråelse er en alvorlig trussel mod mennesker, der ikke er i stand til at klare sig selv, herunder ikke mindst mennesker med udviklingshæmning og multihandicap. Seriøse debattører, interesseorganisationer med flere burde justere deres etiske kompas og afstå fra angreb på mennesker, som reelt er ude af stand til at forsvare sig.

EKSTREM CASE fra Herlev kunne være blevet lands- dækkende virkelighed

Retten til et tilbud om beskyttet beskæftigelse eller et dagtilbud spillede en afgørende rolle i LEVs kamp mod forslaget til ændring af serviceloven. Forslaget ville nemlig fjerne den rettighed, som i dag eksisterer til disse tilbud. En sag fra Herlev viser, at LEV havde god grund til bekymring. Kun en stærk lovfæstet rettighed kan beskytte udviklingshæmmede mod at få frataget deres beskæftigelses- og dagtilbud. Men kun dem, som formår at klage er reelt beskyttede

Herlev Kommune har i et nyt service-niveau forringet rammerne for beskyttet beskæftigelse og aktivitets- og samværstilbud (dagtilbud). Helt overordnet indebærer det nye serviceniveau, at kommunen kun tilbyder tre ugentlige dage i beskyttet beskæftigelse eller dagtilbud – modsat de hidtidige fire dage ugentligt.

Siden serviceloven fra 1998 har normen for beskyttet beskæftigelse eller dag-

tilbud i Danmark været minimum fire dage ugentligt, hvis man tilhører målgruppen som den beskrives i loven. Få borgere har modtaget tilbud alle ugens dage – og andre færre end de fire. Men det er sket ud fra et konkret hensyn til den enkelte borger, for eksempel hvis det er belastende for borgerens helbred. Udgangspunktet – som gældende lovgivning også giver ret til – er altså fire dage.

KOMMUNE MASSIVT UNDERKENDT I ANKESTYRELSEN

Derfor var det heller ikke overraskende, at Herlev Kommune blev underkendt af Ankestyrelsen, da serviceniveauet skulle føres ud i livet. Kommunen blev således underkendt hele i 67 procent af de klagesager, som blev indbragt for styrelsen. Ankestyrelsen slog igen og igen fast, at de berørte borgere havde krav på at beholde deres fire ugentlige dage med beskyttet beskæftigelse eller dagtilbud.

Sagen fra Herlev viser, hvordan det ville være gået, hvis forslaget til ændring af serviceloven, som blev sendt i høring i december 2014, var blevet fremsat og vedtaget. Lovforslaget indeholdt nemlig en såkaldt tilbudsvifte, der betød, at kommunerne frit kunne 'erstatte' – eller substituere – et tilbud med et andet. Blandt de tilbud, som skulle med i tilbudsviften, var beskyttet beskæftigelse og aktivitets- og samværstilbud (§ 103 og 104) og socialpædagogisk bistand (§85).

Sagen fra Herlev viser, hvordan det ville være gået, hvis forslaget til ændring af service-loven, som blev sendt i høring i december 2014, var blevet fremsat og vedtaget.

Billederne er genre-billeder og handler derfor ikke specifikt om tilbud i Herlev.

Var forslaget blevet vedtaget, ville Herlev Kommune næppe være blevet underkendt i Ankestyrelsen - og dermed ville den gradvise udhuling af meningsfuld og tilpasset dagbeskæftigelse til udviklingshæmmede kunne være fortsat uhindret.

Herlev er ikke den eneste kommune, der har forsøgt at forringe beskæftigelses- og dagtilbud. Vi kan derfor være sikre på én ting: Hvis ikke lovgivningen giver den form for rettighedsbeskyttelse, som er gældende i dag, vil det betyde omfattende forringelser af udviklingshæmmedes beskyttede beskæftigelse og aktivitets- og samværstilbud. Måske 'kun' fra fire til tre dage det første år - men året efter ned på to dage ugentligt og så videre.

I løbet af en kort årrække ville det snarere være undtagelsen end reglen, at udviklingshæmmede ville have mulighed for et tilbud i dagtimerne. Især den

mest sårbare gruppe, uden muligheder for eksempelvis et KLAP-job på en almindelig arbejdsplads, ville blive hårdt ramt af denne udvikling.

HANDICAPBETINGET ULIGHED I RETSSIKKERHED

Men sagen fra Herlev Kommune viser noget om en dyb og alvorlig ulighed i retssikkerheden for de berørte borgere. En ulighed, som kan henføres til omfanget og karakteren af de berørte borgers handicap.

Herlev Kommune blev som nævnt underkendt i hele 67 procent af de sager, som kom i Ankestyrelsen. Det er en ekstremt høj fejlprocent, og man må forvente, at der er lige så mange fejl i de afgørelser, som ikke er blevet anket. Der sidder med andre ord en stor gruppe borgere, som har fået reduceret deres ugentlige beskyttede beskæftigelse eller dagtilbud, selvom de har ret til at beholde det hidtidige niveau.

Grunden til, at disse borgere ikke har klaget over forringelsen af deres tilbud kan naturligvis være, at de er enige i, at deres tilbud skal forringes. Men det mest sandsynlige er nok alligevel, at det skyldes deres handicap. De fleste i denne målgruppe har ikke forudsætninger for at forstå en kommunal afgørelse eller en klagevejledning - og en del har heller ikke pårørende, som kan bistå dem i den forbindelse.

Disse borgers retssikkerhed i det sociale system afgøres med andre ord først og fremmest af deres handicap.

KOMMUNEN VIL IKKE GENBEHANDLE SAGERNE

Men denne handicapbetingede ulighed i retssikkerhed vil Herlev Kommune ikke modvirke. Trods stor sandsynlighed for, at der foreligger en bunke forkerte afgørelser, vil kommunen ikke genbehandle de sager, hvor borgeren ikke har klaget. Det fik i midten af april måned LEVs landsformand, Sytter Kristensen, til at skrive til Herlevs borgmester. Hun skriver blandt andet, at det er alarmerende "...at Herlev Kommune nærmest ser ud til at spekulere i, at stærkt handicappede borgere ofte har meget svage - eller reelt helt fraværende - forudsætninger for at sikre deres egne rettigheder i forhold til kommunale myndighedsafgørelser på socialområdet."

Hun skriver desuden i brevet, at der er "... al mulig grund til at antage, at der blandt de ikke-ankede afgørelser er et tilsvarende højt antal fejlagtige afgørelser. Vi kan således antage, at årsagen til, at borgerne ikke har klaget, i mange tilfælde skal findes i de pågældendes handicap snarere end i enighed i afgørelsen."

KOMMUNALT LOVBRUD

I brevet til Herlevs borgmester skriver landsformanden desuden, at Herlev Kommune efter al sandsynlighed har overtrådt lovgivningen ved at have en så ekstremt høj fejlprocent i sine afgørelser:

"En fejlprocent på hele 67 pct. udgør en fundamental trussel mod borgernes retssikkerhed - og er ikke værdigt for en ansvarlig offentlig myndighed. En udtalelse fra Statsforvaltningen Midtjylland i 2012 angiver således, at en fejlprocent på 30 ikke er lovlig"

Kommunetilsynet ved Statsforvaltningen Midtjylland foretog i 2011 og 2012 en undersøgelse af sagsbehandling på social- og beskæftigelsesområdet, fordi man havde konstateret en fejlprocent på 30 i afgørelserne. En så høj fejlprocent mente Statsforvaltningen var problematisk, og i udtalelsen konkluderer man blandt andet:

"Efter Statsforvaltningens opfattelse er der ikke fremkommet oplysninger, som giver grund til at anse en så høj fejlprocent som lovlig. Det vil sige, at kommunalbestyrelserne efter Statsforvaltningens opfattelse er forpligtet til at foretage tiltag med henblik på en lavere procent af retligt mangelfulde afgørelser".

Grunden til, at det er vigtigt, at en kommune sørger for så lav en fejlprocent som muligt, forklarer Statsforvaltningen blandt andet på denne måde:

Formentlig kan de færreste af de berørte borgere med sikkerhed vurdere, om kommunale afgørelser er juridisk rigtige. De, der får og affinder sig med en ulovlig afgørelse, fordi de ikke kan, vil eller tør klage, kan lide et retstab. Det er kommunens ansvar, ikke borgerens, at afgørelser er lovlige".

(Henvisning til hele Statsforvaltningens udtalelse kan findes via LEVs hjemmeside)

Med andre ord: Hvis en kommune underkendes i 30 procent af de afgørelser, som den træffer, så er det efter den statslige tilsynsmyndighed i strid med lovgivningen – blandt andet af hensyn til de mange borgere, som ikke klager. I Herlev var fejlprocenten hele 67, og LEVs landsformand synes derfor, at hun er på ret sikker grund, når hun i brevet konstaterer, at kommunen formentlig har handlet i strid med lovgivningen i forbindelse med de mange afgørelser, som skulle omsætte det nye serviceniveau.

INDDRAGELSE AF STATS-FORVALTNING OG SOCIALMINISTER

Landsformandens brev er desuden sendt i kopi kommunetilsynet ved Statsforvaltningen, Hovedstaden. I følge brevet opfordrer hun Statsforvaltningen til at overveje en tilsynssag mod Herlev Kommune.

Men denne handicapbetingede ulighed i retssikkerhed vil Herlev Kommune ikke modvirke. Trods stor sandsynlighed for, at der foreligger en bunke forkerte afgørelser, vil kommunen ikke genbehandle de sager, hvor borgeren ikke har klaget.

En kopi af brevet er også sendt til socialminister Manu Sareen. Det sker for at bede ministeren tage stilling til, om han finder retstilstanden for mennesker med udviklingshæmning betryggende på socialområdet. Det er et spørgsmål, som vi i LEV flere gange har bedt skiftende socialministre forholde sig til på skrift – men indtil videre uden klare svar.

I december 2012 skrev Sytter Kristensen således eksempelvis til daværende socialminister Karen Hækkerup og til Folketingets socialudvalg under overskriften, "Jo større handicap – jo dårligere retssikkerhed". I brevet skitserede hun den kritiske retssikkerhedssituation for mange udviklingshæmmede, og gav desuden en række helt konkrete bud på, hvordan problemerne kunne imødegås. Det drejede sig blandt andet om uvildig retssikkerhedsbistand samt fjernelse af

kommunernes økonomiske incitamenter til at træffe forkerte afgørelser.

STORT LOKALT ARBEJDE I HERLEV

Landsformandens initiativ i forhold til Herlev Kommune kommer i forlængelse af en stor indsats fra LEVs lokale kreds i Herlev. Herfra har man længe protesteret mod det nye serviceniveau for beskyttet beskæftigelse og dagtilbud, herunder med en række debatindlæg i lokalpressen, henvendelser til politikere og drøftelser i handicaprådet.

I denne debat har kommunen hver gang afvist at tage nye initiativer, der kan tage hånd om retssikkerheden for de berørte borgere. Herlev Kommune mener, at den leveret god sagsbehandling i de mange afgørelser. Derfor må vi desværre afvente Statsforvaltningens stillingtagen.

Tillykke

Landsforeningen LEV
ønsker sin protektor
Hendes Majestæt Dronning Margrethe
tillykke med de 75 år.

Kommunale **svigt** og **tvangsbort-** **adoption**

Landsretten afgjorde i midten af april, at en otteårig pige skal tvangsbortadopteres til den plejefamilie, som hun har været frivilligt anbragt i siden kort efter fødslen. Pigenes mor er udviklingshæmmet, og LEVs landsformand frygter, at dommen kan få alvorlige konsekvenser for andre børn og forældre med udviklingshæmning. Dommen efterlader også tvivl om Danmarks efterlevelse af FN's Børnekonvention og Handicapkonvention

Sagen drejer sig i korte træk om en mor med udviklingshandicap og hendes nu otteårige datter. Moderen kan mange ting selv, men hendes handicap betyder, at hvis ikke hun får den fornødne pædagogiske og socialfaglige bistand, skrider hendes tilværelse nogle gange: Hendes lejlighed sander til, hendes privatøkonomi kommer ud af kontrol, og hun får problemer med de sociale relationer til venner og familie.

Datteren har været i familiepleje siden kort efter fødslen. Anbringelsen var frivillig, og mor og datter har haft samvær efter retningslinjer fastsat af kommunen. Samværerne har i perioder fungeret godt, men i andre perioder har

det ikke fungeret tilfredsstillende, for eksempel fordi moderen ikke har haft styr på sin lejlighed, har meldt afbud og udsat samværet.

SVIGT I STØTTEN FØRER TIL SAG OM TVANGSBORTADOPTION

Men selvom udfordringerne i samværet tydeligvis er forbundet med moderens handicap, har hendes kommune – Rødovre Kommune – aldrig ydet en ordentlig indsats, der kunne støtte moderen i udviklingen af hendes forældrekompetencer. En indsats, der kunne afhjælpe hendes vanskeligheder med forældrerollen, herunder i forbindelse med samvær. I stedet valgte kommunen tilbage i 2011 at indlede en sag om

tvangsbortadoption af den dengang femårige datter til plejefamilien.

Tvangsbortadoptionssagen blev afgjort i Byretten og nu i Landsretten – begge steder med det resultat, at datteren skal tvangsbortadopteres til plejefamilien. LEVs landsformand, Sytter Kristensen, er bekymret for, hvad det er for et spor,

Danmark er på vej til at slå ind på med den netop afsagte landsretsdom.

- Landsrettens dom er meget uklar. Dommen påstår, at der foreligger 'særlige omstændigheder', men den indeholder ikke et eneste ord om, hvad disse omstændigheder er. Indirekte ser det imidlertid ud som om, at det er moderens handicap, der begrundet tvangsbortadoptionen. Og det er virkelig bekymrende, siger LEVs landsformand.

Dermed er Danmark formentlig på kant med både FN's Børnekonvention og Handicapkonventionen. Børnekonventionens artikel 8 beskytter børns ret til familieliv, og handicapkonventionens artikel 23 angiver klart, at forældre med handicap skal have den nødvendige støtte til "... udførelse af deres pligter som opdragere af børn".

De konventionsforpligtelser omfatter også forældre til anbragte

børn, mener Sytter Kristensen, og som nævnt er der en del, som tyder på, at kommunen ikke har givet moderen den nødvendige hjælp til at udfylde forældrerollen i forbindelse med samvær og så videre.

Sytter Kristensen er bekymret over de langsigtede effekter af sagen:

- Dommen kommer netop som Folketinget er ved at vedtage en ændring af reglerne om tvangsbortadoption, der vil gøre det nemmere for kommunerne at iværksætte disse adoptioner. Det er jeg stærkt skeptisk over for – især fordi reglerne ikke entydigt forpligter kommunerne til at forebygge og kompensere for problemer i varetagelsen af forældrerollen.

- Med de uklare begrundelser i denne dom er der åbnet for en udvikling, hvor landets kommuner kan svigte deres opgave med at understøtte forældre med udviklingshæmning eller andre handicap – og blot skride til tvangsbortadoption. Det er en stærkt problematisk udvikling. Både for forældrene og deres børn, siger Sytter Kristensen.

Institut for Menneskerettigheder har også meldt klart ud i forhold til den afsagte landsretsdom. I en

"Med de uklare begrundelser i denne dom er der åbnet for en udvikling, hvor landets kommuner kan svigte deres opgave med at understøtte forældre med udviklingshæmning eller andre handicap – og blot skride til tvangsbortadoption."

pressemeddelelse på menneskeret.dk udtaler Instituttets ligebehandlingschef Maria Ventegodt Lissberg blandt andet: "Tvangsbortadoption er så indgribende, at det aldrig må gøres, så længe der er andre muligheder til stede. Det er derfor bekymrende, at Landsretten ikke gør mere ud af at forklare, hvad det specielle er i denne sag, som gør det nødvendigt at tvangsbortadoptere barnet."

Institut for Menneskerettigheder udgav i 2014 rapporten "Ret til at være forældre", som blandt andet viste, at kommunerne ikke yder en tilstrækkelig støttende indsats til forældre med handicap.

På lev.dk kan du finde henvisning til Institut for Menneskerettigheders pressemeddelelse samt den omtalte rapport. Du kan ligeledes finde det indlæg, som LEVs landsformand havde i Kristeligt Dagblad om sagen tilbage i 2011.

se menukort samt mere om os på www.cafe-liv.dk

Dejlig hjemmelavet mad

Nyd den i vor hyggelige og anderledes café, eller tag med hjem.

- * kaffe, the, kakao * lagkage & skærekager
- * sandwich * tærter * lasagne * smørrebrød
- * Varme- & kolde retter -samt meget meget mere.....

DAGENS RET
kr. 65,-

GOURMET AFTEN

hver tirsdag og torsdag aften
2 retter kr. 199,- 3 retter kr. 249,-
Bestilling fredagen før er nødvendig

Café Liv

Åbningstider:

Tirsdag, onsdag & torsdag: kl. 10.00 - 19.30
Fredag kl. 10.00 - 14.00

Hovedgaden 18 - 4270 Høng - tlf. 2310 5051

NORDFYNS HØJSKOLE

- et afbræk fra hverdagen

Kost & Sundhed madlavning, motion og hjælp til vægttab
Musik & Medie billeder, musik og video
STU Tag hele eller en del af din STU på Nordfyns Højskole

www.nordfyns.nu
Nordfyns Højskole - Fælledvej 11 - 5400 Bogense
Tlf.: 64 81 32 80 - kontor@nfhs.dk

Samråd om forældrebetaling gav klare politiske signaler – og håb

AF THOMAS GRUBER ■ FOTO: FT.DK

Et samråd i Folketingets socialudvalg gav klare politiske signaler og løfter om handling i sagen om forældrebetaling for døgnanbragte børn med handicap. Eventuelle ændringer af reglerne må dog afvente de udredninger og undersøgelser, som socialministeren har iværksat. LEVs landsformand glæder sig over ministerens afvisning af, at det er rimeligt at fradømme børn med handicap et udviklingspotentiale

Forældrebetalingssagen fra Aarhus nåede sit foreløbige højdepunkt en eftermiddag i april. Her var socialminister Manu Sareen kaldt i samråd i Folketingets socialudvalg for at svare på spørgsmål om den langstrakte og meget omtalte sag.

Samrådet var indkaldt på initiativ af

Dansk Folkepartis Karina Adsbøl. Hun ønskede ministerens redegørelse for sagen og hans holdning til, at børn med handicap bliver stempet som uden udviklingspotentiale for at bane vej for opkrævning af forældrebetaling. Desuden bad Karina Adsbøl ministeren forklare, om han påtænkte at sende et hyrdebrev til landets kommuner med in-

formation om den meget klare Ankestyrelsesafgørelse, som kom i sagen sidst i marts måned. En afgørelse som entydigt underkendte Aarhus Kommunes byge af opkrævninger til de døgnanbragte børn. Socialminister Manu Sareen var klar i de politiske signaler, da han besvarede samrådsspørgsmålene. *"Jeg forstår også godt de forældre, som har været*

Manu Sareen, socialminister

Karen Ellemann (V)

Karina Adsbøl (DF)

bekymrede for, at kommunerne med ankestyrelsens principafgørelse fra 2012 i hånden stempler nogle børn til ikke at have et udviklingspotentiale. (...) Jeg synes også, at vi skylder de her familier, som i forvejen har svært ved at få det til at hænge sammen derhjemme, at vi giver dem nogle ordentlige vilkår. Det er nogle familier, som er pressede på alle mulige leder og kanter," sagde ministeren blandt andet.

Manu Sareen udtrykte også en del skepsis overfor den måde, reglerne om forældrebetaling er blevet forvaltet i praksis. Han synes grundlæggende, at det er i orden, at også forældre til anbragte børn bidrager til børnenes opvækst – også økonomisk. Men det skal ske uden, at familierne belastes urimeligt hårdt i forhold til andre forældre, sagde ministeren:

"Jeg synes fortsat, at det er et fornuftigt princip, at forældrene skal bidrage

økonomisk i forbindelse med barnets opvækst, også selvom barnet er anbragt. Men – og det er vigtigt – det skal altid ske på en ordentlig og rimelig måde. Og når man tænker på de sager, der har været, så kan man så undre sig over det. Og jeg synes – for at sige det ligeud – at nogle af de her sager har virket helt urimeligt på mig."

Ønsket om ligestilling af forældre til børn med handicap og uden handicap var et klart ønske fra flere af de ordførere, som var til stedet på samrådet. Karen Ellemann fra Venstre opfordrede blandt andet til at lukke ned for hele diskussionen om udviklingspotentiale ved at sætse på en fuld ligestilling, når det gælder forældrebetalingen:

"Lad os nu komme væk fra diskussion om udviklingspotentiale hos børn. Kunne man ikke forenkle og for eksempel se på at side stille børn med og uden handicap. Behøver det være så kompliceret?"

sagde Karen Ellemann blandt andet.

Karina Adsbøl anerkendte socialministerens klare udmelding om, at det ikke var rimeligt at stemple børn med handicap som uden udviklingspotentiale. Men hun mente alligevel, at ministeren burde tage initiativer i sagen her og nu.

"LEV har skrevet ind og fortalt, at den slags har det med at brede sig som en steppebrand. Et brev fra ministeren kunne være med til at skabe tryghed.

(...) Ministeren kunne sende et brev til kommunerne og henvise til Ankestyrelsens principafgørelse og understrege de ting, som han har sagt i relation til det med udviklingspotentiale. Ministeren kunne også sende ud til kommunerne og opfordre til, at sagerne genbehandles," sagde Karina Adsbøl blandt andet.

Men her var Manu Sareen mindre imødekommende. Han mente, at kommunerne udmærket var klar over, at

- Det er glæder mig meget, at socialministeren klart tager afstand fra, at man kan fradømme børn med handicap udviklingspotentiale. Alt andet havde selvfølgelig også været uacceptabelt.

Sytter Kristensen, LEVs landsformand

Ankestyrelsen nu har truffet en ny afgørelse, der tydeliggør, hvordan reglerne skal fortolkes. Han opfordrede til, at man nu afventer resultatet af den undersøgelse, som Ankestyrelsen skal gennemføre om kommunernes praksis i forhold til forældrebetalingen.

"Jeg kan ikke blande mig i de konkrete sager. Eller give opsættende virkning. Det kan jeg ikke. Ankestyrelsens principafgørelse slår fast, at når der ses på udviklingen, så skal der ses på udviklingen med udgangspunkt i det enkelte barns muligheder for udvikling. Og det er jeg glad for, og det er jeg fuldstændig enig i. For nogle børn, så kan udviklingen handle om at lære at spise selv – og for andre om at være sammen med andre mennesker uden, at man bliver utryg eller bliver ked af det. Det er også udvikling. Udvikling er rigtig mange ting. Men det kan også handle om at fastholde færdigheder eller fysisk og psykisk kapacitet."

LEV's landsformand, Sytter Kristensen, er meget glad for, at samrådet blev indkaldt, og at Manu Sareen kom med så tydelige politiske signaler:

- Det er glæder mig meget, at socialministeren klart tager afstand fra, at man kan fradømme børn med handicap udviklingspotentiale. Alt andet havde selvfølgelig også været uacceptabelt. Men jeg synes alligevel, at det var nogle

- Jeg synes også, at vi skylder de her familier, som i forvejen har svært ved at få det til at hænge sammen derhjemme, at vi giver dem nogle ordentlige vilkår.

Manu Sareen, socialminister

usædvanligt klare udmeldinger – og ministeren skal have ros for på denne måde at have trukket en streg i sandet i forhold til det skred i menneskesynet, som vi var vidne til.

- Jeg har sammen med Spastikerforeningen opfordret til, at man helt dropper de her forældrebetalingsregler. Så langt vil ministeren ikke gå – endnu i hvert fald. Han vil først se resultatet af de igangsatte undersøgelser, og det må vi så leve med.

- Men jeg oplevede klart, at der var åbenhed for at se på ændringer af reglerne, når undersøgelsen foreligger – både fra ministeren og fra de ordførere, som var tilstede. Ændringer, som skal sikre, at forældre til døgnanbragte børn med handicap ikke stilles ringere end andre forældre, sådan som det er i dag i flere tilfælde, siger Sytter Kristensen.

I Aarhus har rådmanden og forvaltningen nu lagt sig helt fladt ned. I begyndelsen af april måned meddelte kommunen, at man trækker alle forældrebetalingsopkrævninger tilbage – uanset om der er klaget over afgørelsen eller ej. De aktive forældres sejr er dermed helt i hus – og de har tilmed bidraget til, at vigtige emner kom på den politiske dagsorden på Christiansborg.

Når Ankestyrelsens undersøgelse foreligger i december 2015, skal et nyt kapitel skrives i det, man kan kalde 'forældrebetalingssgate'. Her må målet være at forhindre, at andre forældre skal trækkes gennem et opslidende forløb, som det skete i Aarhus.

Niels Bohrs Vej 20 • Stilling • 8660 Skanderborg • Tlf. 8793 8793 • www.bccatering.dk

Flotte ferielejligheder beliggende i Sønderjyllands smukke natur

Naturperlen er 4 nye lejligheder og 2 værelser med plads til 20 overnattende gæster, smukt beliggende i det skønne naturområde ved Genner bugt.

Området er ideelt til familier med nærliggende badestrande til store og små, mulighed for sejlture, fiskeri og meget mere.

**ALLE LEJLIGHEDER HAR
EGET BAD, KØKKEN,
4 SOVEPLADSER,
INTERNET, TV OG
HAVUDSIGT.**

**KØRESTOLSVENLIG
LEJLIGHED MED SÆNKBAR
KØKKENBORD OG SKABE,
STORT BAD OG
ELEVATIONSSENG**

www.natur-perlen.dk

Naturperlen • Sønder Havvej 11 • 6230 Rødekro DK • Tel (+45) 64 65 92 55 • kontakt@natur-perlen.dk www.facebook.com/naturperlen

2 ledige lejligheder

Fonden Andersen Netværk

Godt tilbud til unge med autisme, ADHD, angst, OCD eller NLD

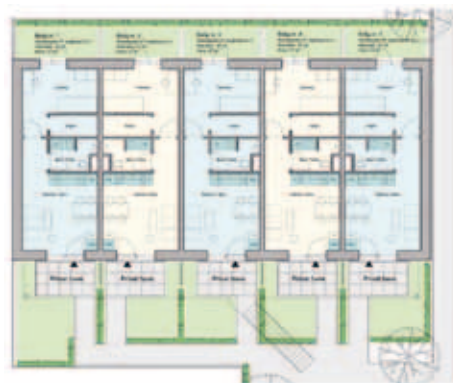
Et velorganiseret botilbud med fokus på trivsel! Hos os er inkludering i sociale aktiviteter vigtige, både når det kommer til samvær i fælleslejligheden og ved udflugter udenfor botilbuddet.

Her er den daglige omgangstone præget af gensidig respekt.

www.fondenandersen-netvaerk.dk

**Fonden
Andersen
Netværk**

§ 107 botilbud i Slagelse

Job til alle

klapjob.dk

**Er du på førtidspension
eller ved at være færdig
med en STU? Og kunne
du tænke dig et job?
Så kontakt KLAP...**

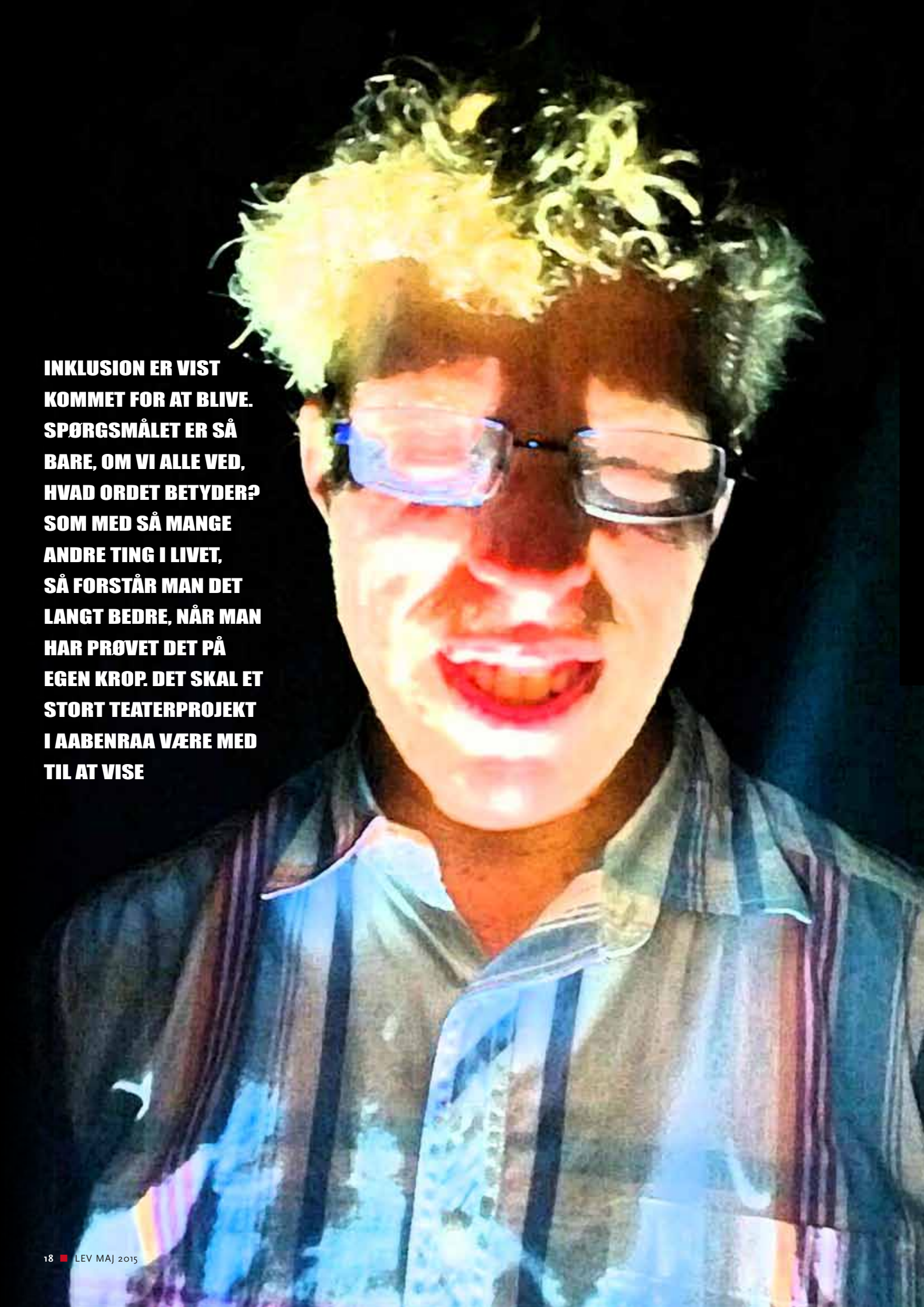
Kreativ langsigtet
arbejdsplanlægning

Landsforeningen
LEV

UDVIKLING FOR UDVIKLINGSHÆMMEDE

KLAP (kreativ langsigtet arbejdsplanlægning) er et projekt under Landsforeningen LEV, der arbejder for at skaffe skånejob til mennesker med kognitive vanskeligheder. KLAP har en række landsdækkende aftaler med virksomheder om at skabe jobmuligheder, ligesom vi har et landsdækkende team af jobkonsulenter som er klar til at hjælpe. KLAP har bla. samarbejde med Sunset Boulevard, Mc Donalds, Irma, Rema 1000, Silvan, Matas, Færgen, Bilka, Føtex, Steen & Strøm, Danske Diakonhjem, Region Nordjylland og Region Midtjylland.

**INKLUSION ER VIST
KOMMET FOR AT BLIVE.
SPØRGSMÅLET ER SÅ
BARE, OM VI ALLE VED,
HVAD ORDET BETYDER?
SOM MED SÅ MANGE
ANDRE TING I LIVET,
SÅ FORSTÅR MAN DET
LANGT BEDRE, NÅR MAN
HAR PRØVET DET PÅ
EGEN KROP. DET SKAL ET
STORT TEATERPROJEKT
I AABENRAA VÆRE MED
TIL AT VISE**

TEATERPROJEKT

EN DEL AF NOGET STØRRE

Inklusion er ét af de bærende elementer i et stort teaterprojekt for udviklingshæmmede og frivillige, som LEV Aabenraa har sat i gang.

Det klare formål med projektet er indledningsvis at give alle deltagere, såvel udviklingshæmmede som pårørende, ansatte og frivillige, primært fra Aabenraa Kommune, muligheden for sammen at skabe et sammenhold omkring tilblivelsen af en teaterforestilling. Samtidig er det også målet at give alle en større forståelse for, at uanset hvilken opgave du har som en del af et hold, så kan dit bidrag ikke undværes.

Inklusionsbegrebet bruges ofte i forbindelse med folkeskolens opgave og rolle i samfundet. Men hvis man tænker lidt bredere, så er essensen i inklusionstanken, at man skal være en del af noget større. Dette har hele tiden været et

grundlæggende ønske i teaterprojektet, så det kommer til at bidrage til en god og langsigtet oplevelse for den primære målgruppe, nemlig mennesker med udviklingshæmning.

Jeg og mange andre har set, hvordan borgere med udviklingshæmning, ofte meget spontant, med både krop og sprog viser glæde, når de ser, hører eller selv tager del i arrangementer, hvor musik og bevægelse indgår.

Det er åbenlyst, at sang og musik i alle sammenhænge gør et positivt indtryk. Uden tilsyneladende at tænke så meget over andres holdninger, så tager mennesker med udviklingshæmning gerne del i arrangementer, som indeholder fysisk udfoldelse med musik og sang. Det er denne begejstring, som vi ønsker at bygge videre på i vores teater- og inklusionsprojekt.

ET PROJEKT TAGER FORM

Som så ofte, når man planlægger et større projekt, så ændrer forudsætninger og rammer sig undervejs. Dette er også sket for teaterprojektet. Projektet ville ikke kunne overleve uden en masse frivillige, og vi har i den grad været heldige med samarbejdet med UC Syd i Aabenraa. Læreren på pædagogstudiets dramalinje, Bolette Kvist, meldte sig som den første som frivillig. Hun indgår nu i projektet som kunstnerisk leder.

Størsteparten af de øvrige frivillige kommer fra Bolettes dramaklasser. Nogle er allerede blevet færdiguddannede som pædagoger, men det er kendetegnende, at der er studerende fra alle årgange.

Disse unge mennesker, som har valgt en pædagogisk karriere, er helt fantastiske og viser med krop og sjæl, at de vil være med til at flytte egne og andres grænser. Mange af dem har ikke kendskab til borgere med udviklingshæmning, men deres pædagogiske evner rækker og dækker i den grad vores målgruppe.

- I første omgang er det frivilligt og i fritiden, men vi regner med, at det kommer til at indgå som formel del af uddannelsen fra efteråret om alt går vel, siger Bolette Kvist.

"DEN BEDSTE DAG I MIT LIV"

Med en lang planlægningsfase er projektet nu kommet rigtigt i gang med forårets workshops. Vi mødes ti gange indtil starten af juni. Her sker der både læring og socialisering med baggrund i processer og viden, som vi kan anvende senere. Vi leger og spiller spil. Vi synger og danser. Kort sagt gør vi alle de ting, som deltagerne kan lide. Idéen er bare, at vi skal bruge det lærte senere i forløbet.

Der øves lyssætning

Planlægningsmøde med de frivillige

”DET HAR VÆRET DEN BEDSTE DAG I MIT LIV”

Deltagerne er utrolig engagerede og viser stor entusiasme. Som én af deltagerne udtrykte det, da han bad om at få ordet efter første workshopaften: ”Det har været den bedste dag i mit liv”.

Efterhånden som vi bliver fortrolige med hinanden, begynder vores workshops at fokusere mere og mere på den teaterforestilling, som vi skal opføre. Projektet vil gennemføre egen opsætning og har hele tiden været meget fokuseret på, at deltagerne får ejerskab til indholdet. Der har blandt andet været gennemført en spørgeskemaundersøgelse inden tilmelding, så vi kunne danne os et overblik over deltagernes ønsker. Lige nu er vi ved at finde ud af forestillingens gennemgående tema og musik.

Det bliver deltagerne, som skal bidrage med holdninger og meninger og dermed være med til at forme scenerne. Det er projektets klare holdning, at deltagerne skal kunne se sig selv i rollerne og scenerne. Det ville have været for ’nemt’ bare at tage en færdigfremstillet opsætning.

Efter sommerferien, skifter projektet struktur, og holdene vil blive opdelt efter de opgaver, som er i en fuldstændig opsætning. Det vil primært være skuespil, drama og scenearbejde. Derudover skal alt det praktiske ved en forestilling planlægges. For eksempel opstilling af sal, garderobe og ikke mindst planlægning og gennemførelse af projektets ’afterparty’.

Kredsbestyrelsen i LEV Aabenraa tror på, at dette inklusionsprojekt kan nå uanede højder. Når man samler mennesker med udviklingshæmning, frivillige, pårørende, pædagoger og en uddannelsesinstitution og sammen laver en teaterforestilling, så kan det vist ikke blive mere inkluderende.

Denne artikel vil blive fulgt op af ny artikel, når forestillingerne er gennemført, og vi har indhentet flere erfaringer.

FAKTA

Projektet varer cirka 20 måneder. Fra den indledende planlægning i januar 2014 til selve forestillingerne i november 2015. Projektet skal i bund og grund være selvforsynende, hvilket betyder at tilblivelse af for eksempel kostumer, kulisser og andre produktioner er indlagt som delprojekter.

Der deltager cirka 70 personer i projektet, hvoraf de 40 er udviklingshæmmede.

Projektet har et budget på kr. 110.000. Vi har modtaget kr. 40.000 fra Aabenraa Kommune, kr. 50.000 fra Trygfonden og kr. 20.000 som underskudsgaranti fra Nanny Jacobsens Fond. Aabenraa Kommune stiller desuden Sønderjyllandshallen med tilhørende scene til rådighed for projektet.

Der opføres to forestillinger 13. og 14. november. Sidste forestilling sluttes af med fest for alle deltagere og frivillige.

GOLFSTRØMMEN

- et socialpædagogisk opholdssted

For udsatte børn og unge mellem 12 – 18 år, der trænger til en ny begyndelse i et trygt og omsorgsfuldt miljø.

Golfstrømmen er et familielignende opholdssted med 8 døgnpladser og 1 akutplads.

Faglig kompetente og nærværende medarbejdere, med en miljøterapeutisk og anerkendende dialogisk tilgang, tager udgangspunkt i den enkeltes ressourcer og nærmeste udviklingszone.

I et respektfuldt samarbejde med den unge og Magleby Skolecenter sikre vi en samlet koordineret indsats. Sammen hjælper, støtter og udvikler vi den unges færdigheder til senere at mestre voksenlivet.

VI HAR PT. LEDIG DØGNPLADS.

For mere information kontakt leder Birgitte Stavnbo på tlf.: 2123 8121

Søhusevej 79, 4230 Skælskør

Tlf.: 5816 1098

Info@golfstroemmen.dk

www.golfstroemmen.dk

SOLHJORTEN
Specialskole for udviklingshæmmede

**TRIVSEL
LÆRDOM
UDVIKLING**

SOLHJORTEN ER ET UNDERVISNINGSTILBUD TIL UDVIKLINGSHÆMMEDE BØRN OG UNGE, HVOR DER UNDERVISES UD FRA RUDOLF STEINERS PÆDAGOGIK

UNDERVISNINGSFORLØBET TILRETTELÆGGES, SÅ ALLE TRE DELE AF MENNESKET I LØBET AF DAGEN FÅR TILSTRÆKKELIG NÆRING OG DERMED BRINGES I EN SUND OG HARMONISK BALANCE.

Kålundsvej 24 Tlf: 4495 4650 post@solhjorten.dk
3520 Farum CVR.nr. 2635900 www.solhjorten.dk

Det forheksexende nysprog

Pårørende føler
sig provokerede
og manipulerede
af buzzwords.
Velfærdsydelser,
der har været
selvfølgelige
rettigheder, bliver
taget fra dem
med ord, der
udelukkende er
positive

Det var i begyndelsen af 1990'erne, at ordet 'djøfisering' blev introduceret til det danske sprog. Det var helt fra dets spæde start et *negativt* ord for en bureaukratisk modeltænkning, uden føling med mennesker.

Det er derfor en slags skæbnens ironi, at et af djøfiseringens mest synlige kendetegn i samfundet skulle blive en lang række af *positive* ord.

'Vi kører længere på literen'. Vi fortæller hinanden 'solstrålehistorier'. 'Vi er i verdensklasse'. 'Vi tager ja-hatten på' ...

Managementkulturen, som i stigende grad har domineret samfundsudviklingen i de 25 år ordet 'djøfisering' har eksisteret, taler ting *op*. Og kalder ikke en spade for en spade.

'Konkurrencedikteret omkostningstilpasning', 'rationalisering', 'modernisering', 'slankning', 'effektivisering', 'serviceharmonisering', 'omstrukturering', 'tilpasning', 'personalejustering' – kært barn har mange navne, og her var ni, der alle har været anvendt i den virkelige verden, for et af dem: *Besparelser*.

NYSPROG SKILLER VANDENE

Både i befolkningen, blandt samfunds-forskere og blandt de fagprofessionelle skiller nutidens buzzwords vandene. Der er dem, som tror på ordene, bruger dem flittigt, glæder sig over, at den brokke-kultur, som kulminerede i 70'erne, er overstået, og ser det hensigtsmæssige i en ny samarbejdsvenlig indstilling, som kræver sit sprog – et nysprog.

Og så er der dem, for hvem lidt for mange organisationers lidt for ivrige anvendelse af buzzwords til lidt for strategiske formål – læs: nedskæringer – har taget musikaliteten ud af dem.

Mange pårørende til borgere med hjerneskader tilhører, ifølge socialrådgiver i Hjerneskadeforeningen Eva Hollænder, den sidste kategori.

- Jeg hører meget ofte, at de pårørende føler sig kraftigt manipulerede med. Fordi velfærdsydelser, der har været selvfølgelige rettigheder, bliver taget fra dem med ord, der udelukkende er positive.

- Administration og kvalitetsmåling på tværs bliver prioriteret højere end

Kommunalsprog

Dansk

Konkurrencedikteret
omkostningstilpasning

Rationalisering

Modernisering

Slankning

Effektivisering

Serviceharmonisering

Omstrukturering

Tilpasning

Personalejustering

Besparelser

Besparelser

Besparelser

Besparelser

Besparelser

Besparelser

Besparelser

Besparelser

Besparelser

faglighed i dybden. Det er en tænkning, som har sejret overalt i forvaltningerne. Og den er svær at sætte sig op mod, for selv klokkeklare forringelser bliver italesat i et begejstret sprog, der har nærmest religiøse undertoner, siger Eva Hollænder, som alligevel kan tage sig selv i at bruge plusordene i hverdagen. Som var de en ørehænger i radioen af den slags, man ikke kan lade være med at gå rundt og nynne inde i hovedet, selvom den i virkeligheden går én på nerverne.

POSITIVITETS-KONSENSUS-KLISTER

Det kunne, ifølge lektor på DPU Steen Nepper Larsen, skyldes, at 'smøringsordene' har en nærmest forheksende effekt indbygget i sig. Fordi de er hentet fra niveauet over det rent administrative – fra idealernes verden. Det er derfor nogle kan få en nærmest ophøjet følelse af at være på det rigtige hold, blot de bruger dem, mener han.

- "Livslang læring" var f.eks. oprindeligt knyttet til UNESCO, FN, nogle humanistiske lighedsideal og pædagogiske nybrud. Altså et i bund og grund kritisk begreb, som pegede på, at ikke alle har de samme muligheder, og at læring er andet og mere end passiv top-down indlæring.

Det bliver nu til endnu et fuldkommen betydningsløst teflon-ord, som dybest set er beregnet på at slå dem oven i

hovedet, der ikke føler, de har behov for eller er i stand til at lære noget af det, som uddannelserne har at tilbyde dem, siger Steen Nepper Larsen, der har opfundet sit eget ord for nysproget: 'Positivitets-konsensus-klister'.

SOCIAL SLAGSIDE

Eva Hollænder hører de samme to sætninger om og om igen fra de pårørende, hun har kontakt med i hjerneskadeforeningen:

'Kommunerne forstår slet ikke, hvad det vil sige at have et hjerneskadet barn.'

'Det her handler jo dybest set bare om, at der skal spares'.

- De pårørende reagerer og bliver provokerede. Specielt dem, der ikke har en højere uddannelse. Mange af dem føler sig ikke mødt, og på helt gyngende grund i den nye sprogkultur.

- De højtuddannede er i stand til at bruge nysproget offensivt til at opnå det, de vil. Dem, der ikke har blikket for sprogets betydning, har det meget sværere. Typisk siger de bare tingene, som de er, men det kan være en dårlig idé, for pludselig befinder de sig i en kategori, hvor ydelserne er blevet skåret. Blot fordi de ikke har forudsætningerne for at gennemskue systemet og systemets sprog.

- Man skal ikke glemme, at der er en meget betydelig social slagside ved en sprogkultur, der er så dominerende, at det kan gøre forskellen, om man mestrer den, hvis man vil opnå noget i forvaltningerne, siger Eva Hollænder.

SKÆVVREDNE KERNEVÆRDIER

LEV har i flere forskellige sammenhænge protesteret mod den måde, ord, som repræsenterer kerneværdier i handicaporganisationerne, bliver skævvredne i de politiske systemer.

Eksempelvis er ordet 'rehabilitering' gået fra at være en socialpædagogisk mærkesag til at være et buzzword, der kan camouflere forringelser, mener politisk konsulent i LEV Thomas Gruber.

- I dag kan en borger blive rehabiliteret, hvis det offentlige enten kan se, at det kan føre til reduceret hjælpebehov, eller det kan bringe én tættere på arbejdsmarkedet.

- Vi må insistere på, at alle kan gøre krav på rehabilitering. Der kan jo sagtens være et udviklingspotentiale, som ikke fører til mindre hjælp, men til et bedre liv.

- Hvis for eksempel en borger, der ikke kan kommunikere verbalt, bliver trænet op til at kommunikere nonverbalt, så får vedkommende ikke nødvendigvis brug for mindre hjælp. Således har man perverteret rehabiliteringsbegrebet, siger Thomas Gruber.

'Inklusion' er et andet eksempel på et udelukkende positivt ord, som bliver brugt til at dække over besparelser.

Egentlig betyder ordet, at alle mennesker har ret til at opleve sig selv som en del af fællesskabet. I en umærkelig glidende proces, kommer begrebet til at betyde noget andet. Det starter i folkeskolen, hvor det bliver en pæn måde at sige, at man ikke vil bruge flere penge på specialpædagogikken. Og ender med også i stor stil at blive brugt på handicapområdet, hvor det i realiteten betyder, at man vil have flere frivillige til at udføre arbejdet.

De højtuddannede er i stand til at bruge nysproget offensivt til at opnå det, de vil. Dem, der ikke har blikket for sprogets betydning, har det meget sværere. Typisk siger de bare tingene, som de er, men det kan være en dårlig idé, for pludselig befinder de sig i en kategori, hvor ydelserne er blevet skåret. Blot fordi de ikke har forudsætningerne for at gennemskue systemet og systemets sprog.

Der går mange små politikere rundt i korridorerne, som har en ubændig lyst til at reproducere dem selv og deres egne idealer. Så én djøffer bliver hurtigt til flere djøffere. Og ét buzzword bliver til flere buzzwords. Hvor der før stod '5 bump' på vejskiltet i kommunen, står der nu: 'Fartdæmpende foranstaltninger etableret'.

- LEV går selvfølgelig ind for, at alle skal være en del af samfundet. Men når ordet 'inklusion' bliver bøjet i retning af færre tilbud, så bliver det farligt, siger Thomas Gruber.

ÉN DJØFFER BLIVER TIL MANGE

Ifølge sprogforskeren Jørn Lund er der en god grund til at djøfiseringen er kommet til at spille en så dominerende rolle i samfundet, som tilfældet er. For ikke alene ytrer den sig i en administrativ praksis, der betoner styring og kontrol, men også i mange administratorers dårligt camouflerede lyst til selv at handle politisk.

- Der går mange små politikere rundt i korridorerne, som har en ubændig lyst til at reproducere dem selv og deres egne idealer. Så én djøffer bliver hurtigt til flere djøffere. Og ét buzzword bliver til flere buzzwords. Hvor der før stod '5 bump' på vejskiltet i kommunen, står der nu: 'Fartdæmpende foranstaltninger etableret'.

- Kunsten må i dag være at skelne mellem dem, som der heldigvis er mange af, der virkelig udretter noget positivt, og dem, hvis indsatser fortrinsvis består i

signalgivning og hæmningsløs omgang med tidsåndens skiftende distance-blænderord. Begge typer findes, både i den private og den offentlige sektor. Sproget er en glimrende sladrebank, siger Jørn Lund, der nævner følgende karakteristika ved den modeltænkende djøffer:

Djøfferen med stort D:

Vil hellere styre end administrere. Foretrækker store enheder frem for små. Har en grundlæggende mistillid til praktikere og derfor en ubetvingelig trang til at forlade sig på evalueringer.

Har et sprogligt camouflageberedskab, når upopulære beslutninger skal formidles, og råder over et stort arsenal af superlativiske udtryk, som *verdensklasse*, *elite*, *førende*, *optimering* osv.

Er en mester i at vælge et abstraktionsniveau, der slører de konkrete hensigter. Skriver hellere "hvis der ikke initieres relevante processer fremadrettet, kan mere drastiske tiltag blive nødvendige" end "vi vil skære i dagtilbuddene".

LOVEN OM TILTRÆKNING

Hvis man skal tro sociologen Rasmus Willig har nysproget rødder direkte ned i den positive psykologi, hvor den grundlæggende præmis er, at verden kan deles op i positive og negative tanker. Eller, om man vil, gode og dårlige tanker.

- "Loven om tiltrækning" blev enormt populær i 90'erne. Dens perspektiv er uhyggeligt endimensionelt, da det altid er den samme udviklingsmodel, alle problemer konfronteres med: Positive mennesker tiltrækker positive mennesker, mens negative mennesker tiltrækker andre sortseere. Og hvem vil så være sammen med dem, der stiller kritiske spørgsmål, spørger Rasmus Willig.

En lang række undersøgelser har vist, at danskere er blevet mere tilbageholdende med at ytre sig kritisk. Tallene siger ikke det samme, men det er dokumenteret, at et sted mellem 30 og 50 procent af medarbejdere, der har oplevet særligt kritiske vilkår, ikke tør ytre sig om dem. Og at mange af dem, der har forsøgt sig med det, er blevet sanktionerede. Der er rigeligt med dokumentation for, at ytringsfriheden er under pres, mener Rasmus Willig.

"Hvis man kun vil fokusere på ting positivt, så leger man den leg, at magten ikke eksisterer, og det hele er win win. Der bliver ikke stillet kritiske spørgsmål, men hvem nyder godt af stilheden? Det gør magten.

Derudover er der et etisk problem indbygget, for som samfund påberåber vi os ytringsfriheden som den højeste moralske værdi, mens organisationerne styrer efter en positiv psykologi, der som utilsigtet konsekvens sætter positivitet højere end ytringsfrihed", siger Rasmus Willig.

De sidste syv år har han løbende indsamlet sætninger fra det offentlige rum, som afvæbner kritik. At de fleste af dem kan spores direkte tilbage til den positive psykologi, tager han som et sikkert tegn på, hvor dominerende tankegangen er i samfundet.

"Det man skal gøre sig klart er, hvis vi da tror på kritikken af den positive psykologi, at den oprindelige forskning på feltet blev finansieret af den kristne højrefløj i USA.

Det bærer psykologien præg af. Der er en klart religiøst inspireret 'tro' indbygget. 'Det du fokuserer på, får du mere af', siges det. Og fred være med det – lige indtil perspektivet lander midt i et dansk velfærdssystem, der har ansvaret for udsatte borgere. For her bliver det jo en lodret fornærmelse at dele folk op i 'de, der ser glasset som halvtomt, og de, der ser det som halvfylt.', siger Rasmus Willig.

SOFT DREAMS LUX

- any shape

Soft Dreams Lux - any shape findes i 23 moderigtige farver. Vælg udsalgpris kr. 899 pr. m²

ege®

THE URGE TO EXPLORE SPACE

egetæpper a/s • Industrivej Nord 25 • 7400 Herning
Tlf.: 97 11 88 11 • E-mail: ege@ege.dk • www.ege.dk

Handicap- og specialundervisning for unge og voksne
i Storkøbenhavn

Målgrupper: Borgere med
udviklingshæmning eller autisme
Borgere med synshandicap

Undervisningen foregår flere steder i
det Storkøbenhavnske område.
Folkeoplysningsundervisning i mange
forskellige fag og kompenserende
specialundervisning efter
godkendelse i de enkelte kommuner.
Kontakt Suka for mere information.

Nyt program for 2015-2016 udsendes omkring uge 22
Programmet vedr. Syns-området udsendes senere.

*

Søborg Hovedgade 79 • 2860 Søborg
Tlf. 39 56 03 79 - Fax 39 56 03 25 - Synsomr. 20 37 05 77
Mail: suka@suka.dk - www.suka.dk

MUSIK... SOL, STRAND OG VAND - LIGE MIDT I DANMARK

SAMSØ FESTIVAL 2015

15. 16. 17. 18. juli

D-A-D, RASMUS SEEBACH, MEDINA
MAGTENS KORRIDORER, OUTLANDISH,
STINE BRAMSEN, SCARLET PLEASURE,
SUSPEKT, LARS H.U.G., VILD \$MITH
JOHNNY MADSEN, BACKSEAT, GO GO BERLIN

FØLG MED I OPDATERINGERNE I PROGRAMMET PÅ SAMFEST.DK
- DU KAN OGSÅ FØLGE MED PÅ FACEBOOK.COM/SAMSO.FESTIVAL
ELLER HENT VORES APP!

SAMSØ REDERI

Færgeren
www.farergen.dk

VI SES PÅ DANMARKS HYGGELIGSTE ...

Slettebjerggaard

- Bosted (§ 107)
- Dagforanstaltning (§ 103 og 104) og STU
- Bofællesskab (§ 85)
- Familierådgivning

Slettebjerggaard er en mindre landejendom beliggende 3 km uden for Hundested. Den ejes og drives af Merete Bojsen-Møller, udd. sundhedssplejerske med speciale i børne- og ungdomspsykiatri, og Finn Bojsen-Møller, udd. læge og folkeskolelærer.

Fonden Bostedet Aktiv på Slettebjerggaard, som har lejet sig ind på stedet, drives af en bestyrelse og en leder, Gunilla Weise, som er uddannet pædagog. Bostedet har seks døgnpladser for unge voksne udviklingshæmmede.

Dagforanstaltningen Aktive Unge tilbyder beskyttede arbejdspladser i hestestald med uddannelse i hestens røgt og pleje og ridning, i en moderne kantine- og pølsevogn samt STU. Der er tilknyttet skole, hvor de unge kan lære basale folkeskolefag, motion, hjemkundskab samt sang, musik og teater.

Bostedet Toruphus er en satellit med tre lejligheder til mere selvstændige unge.

Familierådgivningen Merete Bojsen-Møller tilbyder akut og mere langsigtet hjælp til familier med børn og unge, som står i vanskeligheder, de ikke selv kan løse.

Slettebjerggaard er endelig et ridecenter med stald med plads til 30 heste og ponyer, med en rideklub med mange børn og unge fra Hundested, med ridehal, travbane og marker der dyrkes.

Slettebjerggaard er beliggende mellem Kattegat og Ullerup Skov i smuk natur, der udnyttes i det pædagogiske arbejde. Merete og Finn bor på stedet og sikrer derved, at det drives familielignende. Samarbejdet med forældre og kommuner og LOS og LEV er vigtigt for os.

Tlf. 5127 0322 • mb0640@gmail.com
www.slettebjerggaard-hundested.dk

Det skrev vi...
for **25** år siden

Bo- og Naboskaberne gav 550 handicappede ny bolig

I 1980 overtog Storstrøms amts social- og sundhedsudvalg ansvaret for knapt 1100 handicappede institutionsbeboere fra den tidligere særforplejning for udviklingshæmmede.

I årene 1984-1989 har 550 eller halvdelen af disse handicappede fået ny bolig i hjem med 2-4 beboere og for de 350 personers vedkommende med social pension, således at de selv betaler for bolig, mad, klæder, fritid m.v. - Udviklingen, der især har taget fart de sidste 3-4 år, er baseret på et tæt samarbejde mellem kommuner og amt.

Kommunerne har truffet beslutningerne om ialt 130 bofællesskaber, og i mange tilfælde fundet de nødvendige boliger frem i de almindelige boligområder, hvor andre mennesker bor.

Der er på denne måde givet tilbud om bolig og fritid, så nær det normale som muligt til 350 handicappede tidligere institutionsbeboere, som nu får social pension.

Kommuner og amter deler i fællesskab udgifterne til et støttepersonale på ialt 150 personer.

Udgifterne til personale og social pension udgør 200.000 kr. pr. beboer, og er det halve af det en institutionsplads koster i dag.

...

Befolkningen har taget godt imod de nye naboer. Tidligere års ængstelse er væk nu, hvor man har lært hinanden at kende. Det er ikke for meget sagt, at handicappede og personale stortrives under de nye vilkår.

Der er stort set ingen, der ønsker sig tilbage til institutionslivet. De pårørende kommer hyppigere på besøg, og medicinforbruget er faldet mærkbart. Denne udvikling er fælles for de kommunale bofællesskaber og de amtslige "mini-institutioner" i parcelhusene.

Fra nr. 1 1990

Nysted Autoopretning
Vi udfører alle slags reparationer på bil- og motorcykler, såvel mekanisk som skade- & guldbehandling.
Husk rustbeskyttelse - JH! -
Kort og 18 et tilbud. Revideret af 150 Pk. m.
Sålg og udlejning af Brænderup Trailere.
Brænderup Trailer
Ib Posa Hansen
Auto- & Dieselværksted **53 87 15 94**

BLOMSTERHJØRNET
Nykøbingvej 3, 4840 Nørre Alslev
53 83 40 35
Sålg og mod blomster til enhver anledning

Købmand K. Christophersen
Nykøbingvej 31,
4850 Stubbebovang
Tæpper - Linoleum - Vinyl m.m.
53 84 23 78
Bilff. 30 23 33 78
Gulvbelægning - & Tæppemaskiner udlejes

K M Den danske sektionsskolen
Vestre Kippinge, 4840 Nørre Alslev
K M
Fritids- & uddannelsesforanstaltninger for
kulturfyr, kulturel, halmfyring m.m.
53 83 11 05
hverdag 53 83 11 05

ALT-El-arbejde
udføres
Aut. el-installatør
HENNING CHRISTENSEN
Gålbøgevej 69, Ørehoved
4840 Nørre Alslev
53 84 60 54

MAN KØBER DA KØD SLAGTER
HDS
John Hansen
Løvevej 37, Nørre Alslev, Tlf. 53 83 41 04

OLIEFYRSERVICE - VAND - VARMESANITET - VENTILATION
BLIKKENS LAGER - SMEDEARBEJDE
Alt arbejde udføres med
Jørn's Varmeservice & VVS
Wichmandsvej 31, 4880 Nysted
53 87 16 53

Bo- og Naboskaberne gav 550 handicappede ny bolig

I 1980 overtog Storstrøms amts social- og sundhedsudvalg ansvaret for knapt 1100 handicappede institutionsbeboere fra den tidligere særforplejning for udviklingshæmmede.

I årene 1984 - 1989 har 550 eller halvdelen af disse handicappede fået ny bolig i hjem med 2-4 beboere og for de 350 personers vedkommende med social pension, således at de selv betaler for bolig, mad, klæder, fritid m.v. - Udviklingen, der især har taget fart de sidste 3-4 år, er baseret på et tæt samarbejde mellem kommuner og amt.

Kommunerne har truffet beslutningerne om ialt 130 bofællesskaber, og i mange tilfælde fundet de nødvendige boliger frem i de almindelige boligområder, hvor andre mennesker bor.

Der er på denne måde givet tilbud om bolig og fritid, så nær det normale som muligt til 350 handicappede tidligere institutionsbeboere, som nu får social pension.

Kommuner og amter deler i fællesskab udgifterne til et støttepersonale på ialt 150 personer.

Udgifterne til personale og social pension udgør 200.000 kr. pr. beboer, og er det halve af det en institutionsplads koster i dag.

Samarbejdet mellem kommuner, amt og de faglige organisationer har betydet, at det har været muligt at flytte det fagligt rutinerede personale ud fra de gamle institutioner til de nye boliger, hvorved der med de store ændringer på institutionsområdet skabes betydelig tryk i ansættelse forholder for de personer, hvis tidligere arbejdsplads er blevet nedlagt.

I samme periode har Storstrøms amt investeret ca. 25 mill. kr. i ombygning af parcelhuse i almindelige boligområder og derved skabt mulighed for at erstatte knapt 200 gamle institutionspladser med 130 nye boligtilbud til handicappede, som ikke har magtet at flytte til bolig, og som ikke har social pension. I alt har ca. 550 handicappede fået ny bolig i normale omgivelser.

Befolkningen har taget godt imod de nye naboer. Tidligere års ængstelse er væk nu, hvor man har lært hinanden at kende. Det er ikke for meget sagt, at handicappede og personale stortrives under de nye vilkår.

Der er stort set ingen, der ønsker sig tilbage til institutionslivet. De pårørende kommer hyppigere på besøg, og medicinforbruget er faldet mærkbart. Denne udvikling er fælles for de kommunale bofællesskaber og de amtslige "mini-institutioner" i parcelhusene.

De to befores i en kønt fælles ledelse og personale. Bo og naboskab.

Nærmere oplysninger forvaltningsschef Alfred 54 ■ 527

Det skrev vi...
for 50 år siden

1940 1941 1942 1943 1944 1945 1946 1947 1948 1949 1950 1951 1952 1953 1954 1955 1956 1957 1958 1959 1960 1961 1962 1963 1964 1965 1966 1967

Dagliglivet på interne institutioner

Om dette emne talte J. C. Petersen på
åndssvageforsorgens Nyborgmøde.

...

Det er svært at skabe hygge i vore store ældre bygninger med mange – *alt for mange beboere*. Heldigvis er man kommet godt i gang med at foretage *opdelinger* af de store bygninger i mindre afdelinger, og der er ingen tvivl om, at denne udvikling skal fortsætte. *De, der kender husene*, er de bedste til at give forslag. Jeg håber, at personalet forstår betydningen af opdelingen med den deraf følgende mere *intense* behandling, således at ingen undlader at gå ind på tanken af hensyn til prestige

eller lignende, og at alle ser bort fra eventuelle mindre besværligheder, der kan følge af en opdeling.

...

På mange afdelinger medfører vask, tandbørstning og påklædning det store race for personalet. Det må være muligt i flere tilfælde at gøre den *direkte* hjælp fra personalet mere beskeden, og i stedet gøre den åndssvage mere *aktiv*. Der er tale om dagligt gentagne handlinger, som kan *indøves* ved fornuftig vejledning. Der er eksempler på, at ikke-selv-hjulpne er kommet langt ved intensivt arbejde fra personalets side.

Fra nr. 7 1965

Dagliglivet på interne institutioner

Om dette emne talte husestiftelse J. C. Petersen på Åndssvageforsorgens Nyborgmøde.

Det er svært at skabe hygge i vore store ældre bygninger med mange – alt for mange beboere. Heldigvis er man kommet godt i gang med at foretage opdelinger af de store bygninger i mindre afdelinger, og der er ingen tvivl om, at denne udvikling skal fortsætte. De, der kender husene, er de bedste til at give forslag. Jeg håber, at personalet forstår betydningen af opdelingen med den deraf følgende mere intense behandling, således at ingen undlader at gå ind på tanken af hensyn til prestige eller lignende, og at alle ser bort fra eventuelle mindre besværligheder, der kan følge af en opdeling.

Møbleringen m. v.

Hvis vi derudover ser på møbleringen, vil jeg gerne straks have malet den opstillede i juleen, at den gamteldags møblering er den mest hensigtsmæssige, og at de indvægnede ikke kan omgås og ikke værdiløst en pen møblering. For mange af de store bygninger i minde afdelingen, og der er ingen tvivl om, at denne udvikling skal fortsætte. De, der kender husene, er de bedste til at give forslag. Jeg håber, at personalet forstår betydningen af opdelingen med den deraf følgende mere intense behandling, således at ingen undlader at gå ind på tanken af hensyn til prestige eller lignende, og at alle ser bort fra eventuelle mindre besværligheder, der kan følge af en opdeling.

Hyggen

Lad os først se på hyggen. Nu er hyggen noget svært noget, og jeg er borte af den ikke-frode et andet udtryk. Den kan vel...

Algade 30, Ramme • 7620 LEMVIG
www.botilbudet-anker.dk

Besøg

museum

S I L K E B O R G

WWW.MUSEUMJORN.DK

J. G. Service ApS

v/John G. Larsen - Vester Vase 4 - 9280 Storvorde

Telefon 20 40 03 06

Autolifte • Kompressorer

Pressere • Trykluftanlæg

Lovpligtig eftersyn af autolifte og trykluftbeholdere

Café Tusindfryd

Værested for voksne udviklingshæmmede

Amagerbrogade 212 B

2300 København S

Telefon 32587796

www.tusindfryd.nu

Foreningen Tusindfryd fylder 26 år fredag d. 8. maj 2015.
Det fejres for medlemmer og indbudte gæster.

**GRANHØJEN TILPASSER
RAMMERNE TIL DEN
ENKELTE FOR AT SKABE
ET MENINGSFYLDT LIV.**

Det helhedsorienterede forløb er afgørende for den enkelte borger, derfor samarbejder Granhøjen med forskellige aktører, indenfor aktivering og beskæftigelse, for altid at kunne skræddersy tilbud, så de passer til den enkeltes funktionsniveau.

**BELIEVE IN
YOURSELF**
WWW.GRANHØJEN.DK

LÆS MERE PÅ VORES HJEMMESIDE

Granhøjen

SPECIALPSYKIATRISK BEHANDLING

Blindestræde 1, 4300 Holbæk, Tlf.: + 45 5993 2301
kontakt@granhøjen.dk, www.granhøjen.dk

**VORDINGBORG
KOMMUNE**

Bo & Naboskab Møn

Bo og Naboskab Møn er et Vordingborg kommunes Bo og Aktivitetstilbud der yder støtte og vejledning samt beskæftigelsestilbud til voksne udviklings- og funktionshæmmede borgere i alle aldre. Tilbudene er pt. beliggende i Stege på Møn, samt Mern og Stensved.

Bo og Naboskab Møn • skolegade 6A • 4780 Stege
Telefon: 55 36 40 80 • E-mail: bnmon@vordingborg.dk

Danmark som det sorte får

Retten til eget hjem. Det er titlen på en rapport, som Nordens Velfærdscenter netop har udsendt. Rapporten beskriver boligsituationen for mennesker med udviklingshæmning i Sverige, Norge, Finland, Island og Danmark.

Der er en del ligheder mellem landene – både i den historiske udvikling og i den aktuelle situation. Men der er også rigtig mange forskelle. Danmark skiller sig ud som det land, hvor man efter årtier med gradvis af-institutionalisering igen er begyndt at bygge stort og institutionsagtigt til mennesker med udviklingshæmning.

”Forskellige typer af institutioner eksisterer stadig i Danmark, Finland og Island. Danmark har stadig visse institutioner, men har oven i købet visse nybyggede boenheder, der kan sammenlignes med institutioner [side 12].”

Rapporten beskriver den bekymring, der fra flere sider, blandt andre LEVs, er udtalt om den stigende tendens til, at kommunerne bygger store institutionsagtige boenheder til mennesker med udviklingshæmning. Samme bekymring findes i blandt andet Norge. Men det er i en helt anden målestok, og det er kendetegnende, at de nationale politikere i Norge har lyttet til advarslerne, og taget initiativer til at stoppe udviklingen. I Danmark, derimod, har den politiske reaktion på de udtrykte bekymringer været henvisninger til det kommunale selvstyre og noget, der mest af alt minder om ligegyldighed.

Rapporten viser, at der i kommunale danske botilbud i gennemsnit bor 15 personer, mens der i regionale bor 24

(der nævnes ikke sammenlignelige tal for de andre lande i rapporten). Men det er som nævnt gennemsnitstal. Rapporten har ikke lavet en opgørelse af de nye institutionslignende byggerier, men de tal som den danske regering selv har fremlagt, viser, at Danmark har en uændret høj andel af nye store byggerier siden 2006. En række eksempler, som LEV har bragt frem i debatten, illustrerer, hvilke konkrete byggerier vi taler om. I Rudersdal er man eksempelvis langt fremme i planlægningen af et botilbud til 80 personer, Viborg opførte i 2012 Katrinehaven, hvor der er plads til 60 personer, og Nyborg har opført et nyt byggeri med plads til 48 personer. Så udviklingen er tydelig i øjeblikket, selv om der selvfølgelig kan være lokale forskelle. Spørgsmålet er vel nærmest bare, hvor hurtigt udviklingen kommer til at gå.

UREGULERET

I Danmark er der ingen lovbestemte grænser for, hvor mange personer med udviklingshæmning, der må bo i et botilbud. Vi har ganske vist underskrevet FN's Handicapkonvention, hvor der i artikel 19 står, at landene skal sikre, at ”personer med handicap har mulighed for at vælge deres bopæl, samt hvor og med hvem de vil bo, på lige fod med andre og ikke er forpligtet til at leve i en bestemt boform”. Hvad det i praksis vil sige, tolker bygherrerne, som typisk er kommuner, tilsyneladende efter eget for godt befindende.

En ny nordisk rapport om boliger for voksne mennesker med udviklingshæmning viser, at Danmark indtager en trist førerposition. Der er fortsat mange utidssvarende boliger, og der er en tydelig tendens til, at der igen bygges nye store institutionsagtige boenheder i Danmark. Det er en markant forskel i forhold til de øvrige nordiske lande

Den løse tilgang til boenhedernes størrelse har betydet, at Danmark som det eneste af de nordiske lande for alvor har brudt med den af-institutionaliseringsproces, som startede i Danmark, Norge og Sverige tilbage i 60'erne, og som for alvor tog fart i 80'erne og 90'erne. Som bekendt blev åndssvageforsorgen nedlagt i 1980 og institutionsbegrebet blev officielt afskaffet i 1998, og boligstrukturen for mennesker med udviklingshæmning ændrede sig ganske markant i denne periode. Mange flyttede ud af de gamle anstalter til mindre bofællesskaber.

I NORGE BLEV MAN KLOGERE

I Norge og Sverige har man i stort omfang bibeholdt en boligstruktur, hvor de fleste udviklingshæmmede bor i mindre boenheder, selv om der har været udsving. Rapporten fortæller således, hvordan man i Norge fra omkring år 2000 og en række år frem vendte tilbage til institutionsagtig størrelse på nybyggeri til udviklingshæmmede. Blandt andet blev der i denne periode opført flere boenheder med plads til op til 40 personer på samme matrikel.

På grund af stigende kritik af ”omsorgsghettoerne” udarbejdede den norske regering i 2010 en hvidbog med en række holdninger til omsorgen for mennesker med udviklingshæmning. De konkrete løfter var ganske vist svære at få øje på, men den norske regerings hvidbog blev bakket op af konkrete anbefalinger fra den såkaldte ’Husbanken’.

Husbanken er en stor statslig organisation/etat og en vigtig boligsocial aktør i Norge, og dens anbefalinger er siden 2009, at der højst bør være fire-otte lejligheder i et bofællesskab.

Og effekten har været helt klar: Der bliver ikke opført nær så store institutionsbyggerier længere. Boenhederne er i visse tilfælde op til 20 personer, men det giver også anledning til store protester i Norge.

KLAR SVENSK GRÆNSE

I Sverige har Socialstyrelsen tidligere foreskrevet, at boenheder skal omfatte tre-fem personer. Efter en dom i Regeringsrätten er disse anbefalinger nu ændret til højst seks personer.

”Det er ekstremt positivt at vide, at vi er lykkedes med at holde vores intentioner om ikke at bygge større botilbud, end loven tillader,” udtaler Riitta-Leena Karlsson, der er ombudsmand for mennesker med handicap i Stockholm, i rapporten. ”Men vi skal være på vagt og ikke give køb på disse krav. Vi hører med stigende styrke, at der bliver talt for at bygge større boenheder. Men der er en grund til, at loven er, som den er. Min rolle er stædigt at fastholde vigtigheden af, at personer med udviklingshæmning, ligesom alle andre, har en ret til en anstændig måde at bo på.”

GLIDEBANE

Drivkraften bag tendenserne til genindførelse af store institutionslignende boliger er de samme i Sverige, Norge og Danmark. De kommunale og statslige planlæggere synes inficeret med en naiv og reelt udokumenteret tro på, at der kan høstes enorme stordriftsfordele. Der findes desuden en stærk myte om, at store institutioner forebygger ensomhed – og at fagligheden styrkes.

Jan Tøssebro, professor ved NTNU, institut for socialt arbejde og sundhedsvi-

denskab i Trondheim, fortæller i rapporten fra Nordens Velfærdscenter, om den norske udvikling, at de ansvarlige i kommunerne i starten af nullet hævdede, at større boenheder var bedre, fordi mange angiveligt følte sig ensomme i de mindre boenheder. Store enheder ville angiveligt også tiltrække bedre uddannet personale og i det hele taget var det mere rentabelt at bygge stort. Og det er jo begrundelser, der vækker genklang i den danske debat. Problemet er bare, at det er forkerte argumenter: Jan Tøssebro siger:

”Men forskning viser, at det ikke er tilfældet. Mennesker med handicap føler sig ofte alene, men det har ikke noget at gøre med, hvordan de bor. Større enheder risikerer at gøre personalet mere passiv og tage mindre ansvar.”

De finansielle aspekter af at bygge store enheder er i øvrigt uklare. Det er mest af alt et trosspørgsmål, siger Jan Tøssebro.

INGEN TAGER ET NATIONALT POLITISK ANSVAR

I rapporten bliver forskellige aktører fra de nordiske lande interviewet, for at sætte nogle ord på den lokale udvikling. For Danmark er det Jesper Christensen, der er socialborgmester i København. Han fortæller om det store arbejde, man gør i København for at indhente efterslæbet i form af manglende og/eller utilstrækkelige boliger til mennesker med udviklingshæmning. Jesper Christensen slår fast, at ambitionen er at gå fra store boenheder til mindre. Som eksempel giver han den gamle anstalt Sundbyvang på Amager, hvor man deler boligerne op i mindre enheder – dog stadig med 30 til 70 beboere pr. enhed. ”Desuden integrerer vi disse løsninger ind i det ordinære boligområder, så at dem, der bor der, bliver mere inkluderet i samfundet.”

I forhold til kritikken af re-institutionalisering, mener Jesper Christensen ikke, at der er grund til uro. I Køben-

havn er man godt nok ved at opgive de helt små boenheder til fordel for lidt større, men det er for at sikre bedre service, kompetencer og ansatte. Det betyder bare ikke, at der er nogen afvigelse fra den generelle ambition om, at alle, der ønsker det, skal kunne leve i deres egen bolig i et integreret område og have adgang til både fællesskab og privatliv.

LEVs landsformand, Sytter Kristensen, er ikke overrasket over det billede, der tegnes af situationen i de forskellige nordiske lande.

- Danmark springer i øjnene som klassens sorte får. Her er udviklingen for alvor ved at løbe af sporet med byggerier, der meste af alt minder om de gamle anstalter i en opdateret udgave. Det er også derfor, vi i LEV de senere år har rendt de nationale politikere på dørene med opfordringer til at gribe ind over for kommunernes byggerier af denne art.

- Det er kendetegnende, at det nationale politiske niveau i Sverige og Norge tager ansvar for udviklingen. I Danmark, derimod, sidder skiftende socialministre og boligministre på hænderne, mens de sludrer løs om varieret boligudbud og respekt for det kommunale selvstyre. Historien vil dømme disse politikere hårdt som ansvarlige for en udvikling, der fik lov at løbe løbsk.

Center for specialundervisning for unge og voksne

STU

Særlig Tilrettelagt Ungdomsuddannelse

Solsikkevej 6 - 7100 Vejle

Tlf. 76815555 – www.csv-vejle.dk

Storebælts Erhvervspark 1
4220 Korsør - Tlf. 5837 7412
www.storebaeltskolen.dk

Elevforening holder vennskaber i live

AF NADIA THOMSEN,
KOMMUNIKATIONSSTUDERENDE VED
SYDDANSK UNIVERSITET ■

Over 120 gamle elever og forældre elsker de mange aktiviteter, der foregår i Krummerup Højskoles elevforening. Ikke mindst er foreningen blevet rammen om mange venskaber

Da højskolen i Krummerup, der er en specialskole for unge med udviklingshæmning, fejrede sit 25 års jubilæum i 2014, var elevforeningen EFIK en naturlig deltager. For elevforeningen er nærmest blevet en institution i sig selv.

Gennem tiden har nye og gamle elever deltaget i en række årlige arrangementer. Dette kan kun lade sig gøre på grund af de mange ildsjæle blandt medarbejdere og frivillige. I november blev der afholdt KREA weekend, hvor medlemmerne var mødt talstærkt op til fest og fuldt blus på alle skolens værksteder. De sidste mange år er der blevet sat deltagerrekord. Nu er forberedelserne til sommerens træningsweekend og

Specialskolernes Landsidrætsstævne så småt gået i gang.

De aktive medlemmerne ser frem til hvert et arrangement og elsker at tilbringe en weekend med deres venner. Næsten før den ene begivenhed er slut, snakker de allerede om, hvad der skal ske næste gang, de alle samles til endnu en fest. Formand for EFIK, Stella Thomsen, siger:

- For min egen søns vedkommende er det meget vigtigt at være med, det har absolut højeste prioritet at deltage, og der bliver fra EFIKs side sørget for, at alle er informeret i god tid.

Netop venskaber er en af grundstenene i EFIK, hvilket især var tydeligt ved jubilæumsfesten. Stella Thomsen holdt tale, hvorefter en række af de gamle elever også gik op til talerstolen og hev både nye og gamle elever på scenen. Et sand vidnesbyrd om de mange venskaber, der er blevet skabt på kryds og tværs af årgange.

EFIK, der i dag har 127 medlemmer. Tre-fire gange om året bliver der udsendt nyhedsbreve til alle EFIKs medlemmer og trods den teknologiske udvikling sendes det stadig med posten. Det kunne sagtens gøres via mail, men mange af medlemmerne elsker simpelthen at få det i fysisk form, som de kan hænge op og vise frem.

Og der blev stille!

- Klassisk koncert for udviklingshæmmede

Koncertsalen i København er godt fyldt. 244 mennesker med udviklingshæmning og deres ledsagere er ikke til den sædvanlige musikfestival med nutidens rytmiske musik. De er til klassisk koncert – en klassisk musikoplevelse for udviklingshæmmede. Det foregår på en af de første forårsdage, så det er naturligt at kalde koncerten for Klassisk forår

Dette er ikke en anmeldelse af en koncert, men derimod en opdagelse af koncertlivet, når det handler om klassisk musik og et publikum, der er udviklingshæmmet.

Til en klassisk koncert er der en særlig forventning til publikums adfærd - det kan for eksempel næsten være pinligt forstyrrende at få et hosteanfald. Og helt galt går det måske, hvis man forestiller sig udviklingshæmmede som publikum med deres medlevende eller medlydende tilstedeværelse.

Koncerten går i gang. Første afdeling er med barokmusik, iklædt lidt punkattitude og med alt andet end barokinstrumenter – for eksempel med en madkasse og et gebis som rytmegruppe, når det skal være. Men musikken rammer. Fra den nervøse, kåde og også angste larm, der opstår og er voldsom før koncerten, vokser en stilhed – der sker noget betydningsfuldt. Det sker igen og med en større stilhedsopmærksomhed, da det bliver menneskestemmens kærlighedsarier. Det giver en genoplevelse af, at hvis kunsten er god, så rammer den mennesker, uanset om man er udviklingshæmmet eller ej.

Man ved i dag, at mange udviklingshæmmede har et helt intakt følelsesliv, som vi bare ikke har lært at fortolke og kommunikere med – det er måske det musikken gør og kan?

Koncerten er en fest, der starter med kaffe og lagkage før et par små koncerter. Så er der middag med lækker buffet og endelig kommer vi til den sidste koncert. Seks timers klassisk musikfestival og fest.

Jeg træffer Hanne Raymond fra Strandparkcentret. Hun næsten blusser af glæde og stolthed, da hun fortæller om arrangementet, der har 13 år på bagen, og som næsten starter, når det foregående slutter. Hun griner og siger, at hun køber de utallige gule kandelaber lys lige efter påske. Så er de billige. Hun fortæller med stor begejstring om et års planlægning, og om at hun er stolt over, at alle på

Strandparkcentret stiller op. Allermest stolt er hun over, at de superviserer alle deltagerne, og at de gør det godt.

Jeg sniger mig ud fra koncerten og ser, at der ganske rigtigt knokles – med humor. Midt i travlheden får jeg stoppet Ole Alber, der er konferencier, og som er den, der har ansvaret for koncertprogrammet. Han siger i farten, at det var ham, der oprindeligt fik ideen til de klassiske koncerter. Først i Jylland, inden han flyttede til København og fortsatte projektet, nu på 13. år. Han fortæller, at i planlægningen skal der altid være noget vokalt, for det rammer udviklingshæmmede, og man skal også langt omkring

med instrumenter, hvad der i høj grad lykkedes i dag – med blandt andet fir-kantede træfløjter.

Det er en oplevelse at være publikum til en klassisk koncert, hvor musikken kan og må indtages på alle mulige måder. En siddende med ryggen til, en stående med synet som medhør, en med øreværn, en med langsom skubben sig frem i sin kørestol - næsten rytmisk gennem tværgangen. De er der alle sammen - og de forstyrrer os ikke - de modtager musikken som én stor følelse, der hvor de nu er.

Koncerten går i gang. Første afdeling er med barokmusik, iklædt lidt punk-attitude og med alt andet end barok-instrumenter – for eksempel med en madkasse og et gebis som rytme-gruppe, når det skal være.

Følg og deltag i debatten

Der kommer godt gang i aktiviteterne på Landsforeningens facebook-side.

I forbindelse med lanceringen af den nye hjemmeside, blev muligheden for deling af LEVs artikler på siden gjort betydeligt lettere. Samtidigt blev debatten flyttet over og samlet på facebook, hvor vi tidligere havde to forskellige debatter kørende på henholdsvis hjemmesiden og facebook.

Det har vist sig at være en god ide. Kredsen, som vores nyheder og kommentarer når ud til, er steget betragteligt, og som en følge deraf er antallet af nye side-likes også steget.

Men der er brug for, at vores budskaber når bredere ud, så besøg LEVs facebook-side og like, del og deltag i debatten.

PRESENNINGER

FRAGT- og
TIR-PRESENNINGER
NET-PRESENNINGER
fremsendes i høj kvalitet til
konkurrencedygtige priser

LASTE-SURRING
TELHALLER

- desuden overtræk til f.eks. murstenspaller - svejsforhæng
samt alt i specialopgaver for industrien

**KIBÆK
PRESENNING**

97 19 13 11 Telefax:
97 19 34 04

BS **REVISION**
Registreret revisor

Reg. revisor Jesper Schmidt

Privat tlf. 75 65 84 86

Danas Alle 2 . 8700 Horsens

TELEFAX 75 64 56 09

Tlf. 75 64 56 06

**Vi leverer alt til hus & have
i storsække**

- Flis
- Sand
- Granitskærver
- Muld
- Sten

STORSÆKKE SERVICE®

SANDMAN EN

tlf. 70 23 03 64

Se og bestil på
www.sandmanden.com

 **Organisationen
Bramdrupdam**

Bostedet Centervej
Bostedet Brunebjerg
Aflastningsstedet Toppen
Ungdomskollegiet

Tlf : 79 79 70 90

E-mail: org-bramdrupdam@kolding.dk

www.org-bramdrupdam.dk

**Kolding
Kommune**

*Vi kender Østeuropa
som vores hjemmemarked*

www.transcargo.dk

TransCargo

Aktivitetscenteret Kellersvej

Dagtilbud for voksne udviklingshæmmede

Mangfoldighed og muligheder

Fleksibilitet • Oplevelser • Neuropædagogisk tilgang • Dyrehold og ridning
Mulighed for halvtidspladser • Cafe Dukkehuset

Kellersvej 13, 2860 Søborg • Tlf. 39 57 33 60
www.gladsaxe.dk/a-c-kellersvej

Sommerhøjskole 2015
Idræt og glæde 19. - 25. juli

Læs mere på www.jhaarhus.dk eller ring på +45 86213200

Grydelapper I/S

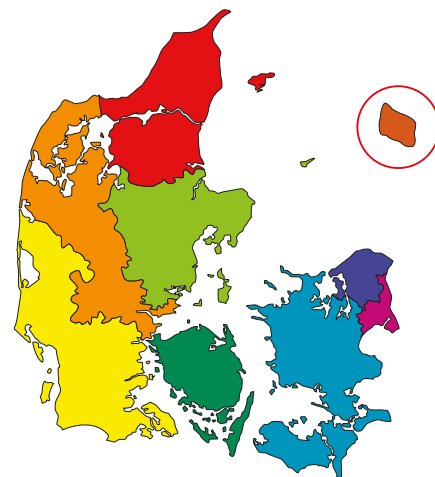
Privat beskyttet beskæftigelse

Slotshaven 5 • 4300 Holbæk

Tlf. 59 48 03 62

Lev-kontakten

Regionalt opdelt

1000 - 2990

Johansen
EL - VVS - Ventilation
- professionelt håndværk siden år 1949

Jyllingevej 8, 2720 Vanløse • Tlf. 27 10 79 10 • www.w-teknik.dk

4000 - 4990

EMIL NIELSENS SMEDEVÆRKSTED A/S • GENTOFTE

Mesterlodden 33
2820 Gentofte
Tlf. 39 65 02 07

Frederik's Grønne Gren

Frederik Dan Jensen
Træfældning - Beskæring - Havearbejde
Ejendomsservice - Pasning af grønne områder - snerydning

Ring 40 74 60 54
Marsk Stigs Vej 155 - 4220 Korsør
E-mail: fgg@frederikgronnegren.dk

CSV Sydfyn

Jernbanegade 10 • 5700 Svendborg
Tlf. 62 23 49 00

E-mail: csvsydfyn@svendborg.dk • www.csvsydfyn.dk

MARJATTA

Tilbud til mennesker med udviklingsforstyrrelser og udviklingshæmning:
Skolehjem, ungdomsuddannelse, voksencentre og værksteder

Strandvejen 15 • 4733 Tappernøje • Tlf. 55 96 51 19
E-mail: marjatta@marjatta.dk • www.marjatta.dk

Opholdsstedet Brunstoft

Opholdsstedet Brunstoft
ligger ude på landet
i Sødinge by - ca. 2 km fra Ringe.

Sødingevej 2 • 5750 Ringe
Tlf. 62 62 42 50 • www.brunstoft.dk

LONDER
mosaik

Valseholmen 9
2650 Hvidovre
Tlf. 33 22 30 33
www.londeromosaik.dk

21'eren

3-årig STU for 16-25 årige.
Med eller uden botilbud

Goldschmidtsvej 12
4760 Vordingborg
Tlf. 55 34 07 30
www.enogtyveren.dk

ORGANISATIONEN NORD HØJ

Hovedkontor: Niels Bohrs Vej 6 • 6000 Kolding
Tlf. 40 23 70 23 • E-mail: nordhoj@kolding.dk

Relation - Udvikling - Produktion
www.nordhoj.dk

H.R. multi SERVICE

Rengøring • Havearbejde
Flytning • Service montage

Ærtemarken 1 • 2680 Solrød Strand
56 14 54 49 • 40 76 10 08

FK Teknik/Design/ApS

Munkevænget 4
5492 Vissenbjerg
Tlf. 6482 1865
Fax 6482 5257

MADSSEN
PRINT & SKILTE

www.madsenskilte.dk

FAABORG CYKEL TAXI

Tlf. 60 91 30 44

Tømmergaarden 17 • 5600 Faaborg • www.faaborgcykeltaxi.dk

DANHOSTEL
HADERSLEV VANDRERHJEM
Campingplads

Erlevvej 34 - 6100 Haderslev • Tlf. 74 52 13 47 - Fax 74 52 13 64
Haderslev@danhostel.dk • www.danhostel.dk/haderslev

Telefon 74 42 36 53

Østergade 20 • 6400 Sønderborg • Telefax 74 42 37 86
E-mail: rr@revision-regnskabskontoret.dk
GODKENDT ERHVERVSSERVICE-LEVERANDØR

7000 - 7990

SKOVSERVICE

- Stubfræsning
- Nyplantning m/planteplov til skovbund
- Fjernelse af læbælter/træerodder
- Oprydning i skov/nyplantning
- Flishugning
- Salg af afdækningsflis
- Salg af industriflis til Stokerfyr
- Salg af slagter til vejfyld

Kontakt os for tilbud

Bækgårdsvej 9, Skave, Holstebro

Telefon 97 46 84 48

Mobil: 40 17 26 55 www.abskovservice.dk

UNI-TECH

INDUSTRI-SERVICE // Barrit

v. Jørgen Jensen • Bagervænget 9 • 7150 Barrit

Telefon 75 69 18 78

Biltlf. 40 17 69 78 • Fax 75 69 18 98

Få **XTRA** plads til minderne,
møblerne og alt det andet

Lej
en trailer

Lej dit eget private
opbevaringsrum.
Fra 5 - 445 m³

Opvarmet, tørt og sikkert.
Fri adgang til dine ting alle
dage kl. 6 til 22.

86 36 37 00
www.boxit.dk

BOXIT
DIT XTRA DEPOTRUM

Edwin Rahrs Vej 75 • Århus V • Hverdage 9-18 • Lørdag 9-16

Polyfa Consultants A/S

Rådgivningsfirma for den europæiske
forsvarsindustri. Formidler salg af materiel til
politiet og det danske forsvar.

Tlf. 87 25 88 51 • www.polyfa.com

ELCOLD FRYSERE HOBRO ApS

Løgstørvej 81 • Hørby
9500 Hobro

Tlf. 96 57 22 22

www.elcold.com

MARINE-EL %

AUT. EL-INSTALLATØR

Læssevej 14 • 9850 Hirtshals • Tlf. 98 94 35 91

INDUSTRI • BOLIG • PROCESSTYRING
SKIBSINSTALLATIONER

98 94 35 91

Skagen Motel

Frederikshavnsvej 8 • 9990 Skagen

Tlf. 98 44 45 35 • info@skagen-motel.dk

www.skagen-motel.dk

8000 8990

KK VENTILATION A/S

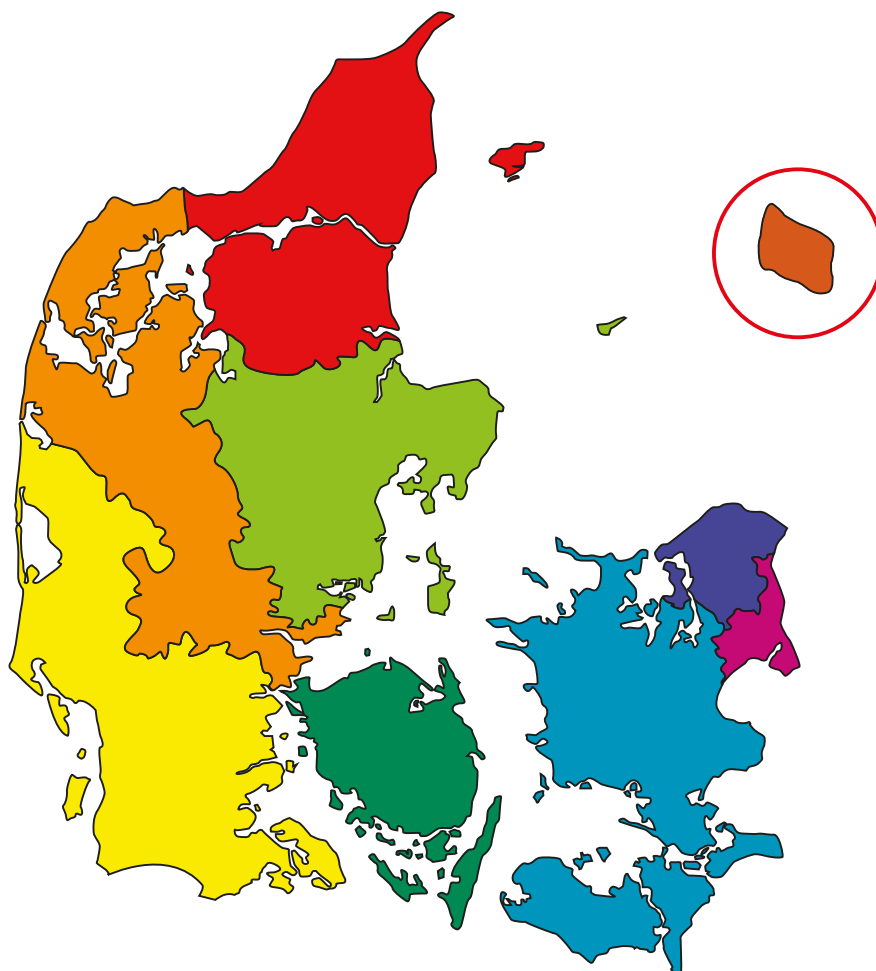
Mårslet Byvej 14 • 8320 Mårslet • Tlf. 86 29 84 44

www.kk-ventilation.dk

Fabrik:

Skadervej 5 • Voldum • 8370 Hadsten • Tlf. 86 49 12 09

1000 - 2990	6000 - 6990
3000 - 3670	7000 - 7990
3700 - 3790	8000 - 8990
4000 - 4990	9000 - 9990
5000 - 5985	

Familiekursus efterår 2015

Hvordan vinder man fodfæste, når livet ændres radikalt? LEV udbyder i samarbejde med FAMILIENET, www.familienet.dk, et familiekursus, der sætter fokus på, hvordan de ændrede livsvilkår tackles til gavn for hele familiens trivsel.

På kurset vil vi arbejde med:

- At sætte ord på forbudte følelser og den sorg, det kan være at få et barn med handicap
- Inspiration til i højere grad at kunne tage hånd om egen trivsel med god samvittighed
- Inspiration til at kunne håndtere akut stress og kommunikere mere klart
- Viden om lov om social service og det gode samspil med kommunen
- Erfaringsudveksling og netværksdannelse medigestillede for hele familien

Kurset vil desuden byde på et alsidigt børneprogram med sjove, spændende og udfordrende aktiviteter såvel ude som inde for børn med handicap og deres søskende. Aktiviteterne tilrettelægges, så ALLE kan være med. Formålet er at få barnets øjne op for egne og de andre børns kompetencer.

Målgruppe: Familier med et barn, der har et udviklingshandicap i alderen 0-8 år

Dato: 13. - 15. november 2015

Adresse: Brogaarden, Abelonelundvej 40, 5500 Middelfart

Pris: 3.060 kr. pr. deltager over 2 år/1.530 kr. pr. deltager under 2 år

Du kan søge kommunen om dækning af kursusudgift. FAMILIENET yder også hjælp til formulering af skriftlig ansøgning om støtte til kommunen. Kontakt FAMILIENET for mere information på telefon 8639 6111

Tilmelding: Kontakt FAMILIENET

Se kursusprogram på www.lev.dk

BEMÆRK

Kurset tager ikke udgangspunkt i barnets diagnose, men forholder sig til generelle og relevante problemstillinger for familier med et barn med udviklingshandicap.

Fotograf: Finn Christoffersen

LEVs formand er blevet

Ridder af Dannebrog

Formand for Landsforeningen LEV, Sytter Kristensen, er blevet benådet med ridderkorset af Dannebrogordenen.

Grundlaget for Dannebrogordenen stammer helt tilbage fra 1808, dog med enkelte justeringer undervejs. Frederik 6. ændrede ved sin tronbestigelse i 1808 en allerede eksisterende orden inspireret af Æreslegionen, som Napoleon oprettede i 1802. Det betød, at ordenen nu fik flere grader, og at den kunne tildeles personer uden for embedsværket og "belønne sande Fortienster, hos hvem de end findes" uafhængigt af rang og stand. Kongen understregede, at ikke kun militær tapperhed, men også "Nidkærhed hos Embedsmanden, Fremskridt i Videnskab og Kunster, nye og heldige Anlæg i Landets Agerbrug, Industrie og Handel" samt generelle "Opofrelser for Konge, Fædreland og Medborgere" kunne hædres.

Siden 1951 har kvinder kunnet optages i ordenen.

UDVIDET FOSTERSCREENING MED NY TEKNIK

I England er det første europæiske barn blevet født gennem en reagensglasbehandling, der let kan screene for genetiske sygdomme i de første tre-otte uger af graviditeten. Ved metoden bliver embryoerne, der er forstadie til fostre, i reagensglasbehandlingen undersøgt for, om det er bærer af arvelige, genetiske sygdomme, hvorefter et af de raske embryoer kan blive valgt ud.

Den nye metode er imidlertid ikke fundamental anderledes end de nuværende regler i Danmark, mener formanden for Etisk Råd, Jacob Birkler. I dag har alle gravide danske kvinder blandt andet mulighed for at få foretaget en fosterdiagnostik, som kan fastslå, om barnet eksempelvis har Downs syndrom. Og det er tilladt at få en provokeret abort på det grundlag.

Men den nye teknik er blot endnu et varsel om, hvad fremtiden kan bringe af muligheder, mener Jacob Birkler. Han nævner i Jyllands-Posten, at vi kommer til en ny form for selektion, hvor man kan vælge til og fra på forskellig måde – eksempelvis barnets køn. Den form for valgmulighed kræver dog nogle grundlæggende diskussioner først. Ikke mindst fordi, at praksis i Danmark er, at det endelige valg overlades til kvinden.

Indtil videre er den nye teknik for foster-screening af reagensglasbørn blevet stillet til rådighed på de engelske sygehuse. Spørgsmålet er, om også danske kvinder snart får muligheden for at eliminere risikoen for arvelige sygdomme hos deres børn gennem den nye metode.

DET FAGLIGE HUS STØTTER ATLETER MED UDVIKLINGSHÆMNING

Det Faglige Hus er et kendt brand i mange idrætter herunder superligaen, håndboldligaerne og ishockey. Nu er de også på banen for handicapidrætten. Fagforeningen har nu indgået et eventsponsorat med Special Olympics Danmark under Dansk Handicap Idræts-Forbund, og støtten går til at nedbringe de danske atletes udgifter i forbindelse med Special Olympics World Summer Games 2015 i Los Angeles.

Special Olympics Danmark, som er en del af Dansk Handicap Idræts-Forbund (DHIF), glæder sig over sponsoratet. Breddechef i DHIF, Søren Jul Kristensen, udtaler:

– Vi deltager i Special Olympics World Summer Games med en stor trup – 69 atleter og 24 trænere og ledere. Det er dyrt. Derfor glæder det os meget, at Det Faglige Hus har valgt at blive eventsponsor. Vi er sikre på, at sponsoratet vil blive til gensidig glæde, og at mange medlemmer af Det Faglige Hus vil sætte pris på, at sponsorater også tager sigte mod breddeidræt og idræt for mennesker med handicap.

Special Olympics World Summer Games (SOWSG) afholdes fra den 25. juli til den 2. august 2015. Læs mere på www.la2015.org.

NY TEST KAN MÅLE AUTISME I BLODET

Indtil nu har det kun været muligt at diagnosticere autisme ved adfærdstest og observation, men et forskerhold har nu haft succes med at blodteste mindre børn.

Det viser de indledende kliniske forsøg foretaget på 220 drenge-spædbørn mellem 1 og 4 år, skriver Netavisen.dk. Her kunne blodprøven korrekt identificere autisme i cirka 80 procent af tilfældene. Forsøgene er foretaget af et internationalt forskerhold og udgivet i en ny forskningsrapport fra University of California.

Blodprøvetesten identificerer autisme ud fra genetiske markører i børnenes hvide blodceller. Testen er stadig i de indledende, kliniske forsøg, men forskernes håb, er at den skal kunne udføres som rutinetest, af normale, praktiserende børnelæger.

Evaluering af Voksenudredningsmetoden

Der er nu gennemført en evaluering af Voksenudredningsmetoden (VUM). Voksenudredningsmetoden er en socialfaglig sagsbehandlingsmetode, som skal sikre, at voksne borgere med særlige behov får en kvalificeret udredning af deres problemer og behov for støtte.

Voksenudredningsmetoden er udviklet af Socialstyrelsen og Socialministeriet i samarbejde med KL og en række kommuner. BDO og CEDI har gennemført evalueringen for parterne.

Evalueringen viser, at når Voksenudredningsmetoden bruges ensartet, er sagsbehandlerne tilfredse med metoden og mener, at den hjælper dem i deres daglige arbejde. Evalueringen viser også, at Voksenudredningsmetoden giver borgerne en målrettet og individuel udredning og sikrer en ensartet tilgang til borgerne.

Evalueringen viser dog også, at mange kommuner fortsat kun er i gang med at implementere metoden og it-understøttelsen. Det er derfor vanskeligt at vurdere de endelige effekter. Det er især de dele af metoden, der kan anvendes til at generere ledelsesinformation og styrke styringen af området, som i mange kommuner endnu ikke er implementeret fuldt ud.

På baggrund af evalueringen anbefales det, at kommunerne fortsætter arbejdet med at implementere Voksenudredningsmetoden og it-understøttelsen, og at kommunernes ledelsesniveau har fokus på implementeringsprocessen.

Læs hele rapporten på socialstyrelsen.dk

Børn med handicap har også ret til frit skolevalg

Roskilde Kommune overholdt ikke reglerne om frit skolevalg, da man afviste en elev med aspergers ønske om at gå på en specialskole i en anden kommune. Kommunen ønskede, at drengen skulle gå på Fjordskolen Hedevang i Roskilde, der koster 500.000 kr. om året, mens eleven og hans mor ønskede, at drengen skulle gå på Kasperskolen i Ballerup, der koster 690.000 kr. årligt.

Kommunen begrundede i sin tid afvisningen af det frie skolevalg med, at Kasperskolen havde en knap 50 procent højere pris end specialskolen i Roskilde, og at kommunen på den baggrund vurderede, at der var tale om et langt mere vidtgående tilbud på Kasperskolen, end det man mente var nødvendigt for eleven med aspergers.

Moren klagede over afslaget til Ombudsmanden, og da han gik ind i sagen, forklarede kommunen, at den har enkelte elever på specialskolen i Ballerup og derfor kender skolen. På den baggrund vurderede kommunen, at skolen kan sammenlignes med kommunens egen og billigere specialskole. Det skriver Folkeskolen.dk.

Efter 2,5 års behandlingstid er der nu kommet en afgørelse fra ombudsmanden:

"Som lovgivningen er formuleret, kan en kommune kun afslå et ønske om at benytte det frie skolevalg på specialundervisningsområdet, hvis det ønskede specialundervisningstilbud er 'mere vidtgående'. Dette indebærer efter min opfattelse, at kommunen må vurdere selve indholdet af tilbuddet og ikke alene kan lægge vægt på prisen for det ønskede tilbud, som det var tilfældet i denne sag" udtaler ombudsmand Jørgen Steen Sørensen.

Kommunen oplyser over for dknyt.dk, at de tager afgørelsen til efterretning.

LANDSFORENINGEN LEV

– udvikling for udviklingshæmmede

LANDSKONTOR:

Blekinge Boulevard 2, 2630 Taastrup
Telefon: 3635 9696
E-mail: lev@lev.dk
Web: www.lev.dk

KONTOR- OG TELEFONITID:

Mandag til torsdag: 9.00-16.00
Fredag: 9.00-13.00
Bankkonti i AL-Bank:
5332 0245153 (gaver og bidrag)
5323 0382733 (kontingenter m.v.)

LANDSFORMAND:

Sytter Kristensen
Tlf. 4016 8044
e-mail: sk@lev.dk

NÆSTFORMAND

Tonny Mortensen
Tlf. 2168 6273
e-mail: tm@lev.dk

LEV BLADET:

Nr. 3/64. årgang 2015
ISSN: 1903-7937

PROTEKTOR:

Hendes Majestæt
Dronningen

MEDLEM AF:

Inclusion International
NSR – Nordisk Samarbejdsråd

ANSVARSHAVENDE REDAKTØR:

Sytter Kristensen

REDAKTION:

Arne Ditlevsen, Sytter Kristensen,
Jeppe Sørensen, Hans Andersen,
Thomas Gruber

FORSIDEILLUSTRATION:

Synergi Reklamebureau Webbureau

STOF TIL BLADET SENDES TIL:

Blekinge Boulevard 2, 2630 Taastrup
Telefon: 3635 9696
Telefax: 3635 9697
E-mail: redaktion@lev.dk
Indsendte bidrag afspejler ikke
nødvendigvis LEVs holdninger.

DEADLINE:

Deadline for LEV 4/2015 er 19. maj.
Bladet udkommer 17. juni.

ANNONCEEKSPEDITION:

FL Reklame
Damgårdsvej 46, Gram
8660 Skanderborg
Tel. 8793 3788
Email: fl@flreklame.dk

OPLAG: 8.000 stk.

LAYOUT OG TRYK:

Synergi Reklamebureau Webbureau

LEVS RÅDGIVNINGSTJENESTE:

Mandag, tirsdag, onsdag:
10.00-12.00
Torsdag, fredag, lørdag, søndag:
Lukket
Ring 8038 0888
(LEV betaler samtalen)
E-mail: raadgivning@lev.dk

Assens/Middelfart/Nordfyn

Ingrid Rasmussen
Tlf. 6445 1562
e-mail: ingrid.rasmussen@kabelmail.dk

Billund

Mette Andersen
Tlf. 2870 3091
e-mail: flintemarken@gmail.com

Bornholm

Svend Pedersen
Tlf. 2151 0399
e-mail: svendp07@gmail.com

Djursland

Per Sørensen
Tlf. 8639 4881
email: sorensen.ahorn6@mail.tele.dk

Dragør/Tårnby

Johnny Fredelund
Tlf. 2468 2354
e-mail: hjfredelund@yahoo.dk

Egedal

Jane Villemoes
Tlf. 4031 7597
e-mail: janevillemoes@msn.com

Esbjerg/Fanø

Dorthe Højriis Thomsen
Tlf. 7545 0383
e-mail: dhtprivat@mail.dk

Favrskov/Skanderborg

Lone Thykær
Tlf. 8691 1070
e-mail: thykeer@webspeed.dk

Faxe/Vordingborg/Stevns

Winnie Lindner Pedersen
Tlf. 2945 8313
e-mail: winnie_lindner@mail.tele.dk

Fredensborg/Hørsholm/Rudersdal

Flemming Sundt
Tlf. 4586 1707
e-mail: flemmingsundt@gmail.com

Frederiksberg

Kirsten Bartroff
Tlf. 3871 3158
e-mail: kirsten.bartroff@kreds.lev.dk

Frederikssund

Ninette Hartwich
Tlf. 4738 4010
e-mail: lev.frederikssund@gmail.com

Furesø

Sine Holm
Tlf. 4498 4454
e-mail: sine.holm@biomerieux.com

Fåborg-Midtfyn/Ærø

Ulla Stick
Tlf. 6268 1987
e-mail: ulla.stick.kredslev@mail.dk

Gentofte

Jens Christian Pedersen
Tlf. 3968 2056
e-mail: jcpedersen@gmail.com

Gladsaxe

Alice Rasmussen (kontaktperson)
Tlf. 3969 5852
e-mail: alice.rasmus@webspeed.dk

Greve

Allan Jørgensen
Tlf. 4390 8963
e-mail: allan_joergensen@mail.dk

Haderslev

Solvej Laugesen
Tlf. 7484 1665
e-mail: solvej1954@gmail.com

Halsnæs

Rita Simonsen
Tlf. 4971 9471
e-mail: ritas@os.dk

Hedensted/Horsens

Dorrit S. Haulrich
Tlf. 7589 7919
e-mail: dokinira@hotmail.com

Helsingør

Jacob Svendsen
Tlf. 4922 6162
e-mail: jacob.svendsen@pol.dk

Herlev

Malene Hyldekrog
Tlf. 2467 3179
e-mail: malene@hyldekrog.dk

Hillerød/Allerød

Dorthe Kann
Tlf. 4826 1050
e-mail: dkann@dadlnet.dk

Holbæk/Ods herred

Morten Løvschall
Tlf. 5917 3917
e-mail: morten@lovschall.name

Høje Taastrup

Erik Petersen
Tlf. 2211 3430
e-mail: svane1@post11.tele.dk

Kalundborg

Søren Hansen
Tlf. 5950 7416
e-mail: sdh@dbmail.dk

Kerteminde

Laurits Nielsen
Tlf. 6534 1509
e-mail: lauhed1@gmail.com

Kolding

Inge Stausholm
Tlf. 7553 1320
e-mail: inge@istausholm.dk

København

Danielle Pröschold
Tlf. 4013 7016
e-mail: danielle@proschold.dk

Køge

Ulla Fougat
Tlf. 5682 2369
e-mail: u.fougat@yahoo.dk

Lolland-Falster

Kari Nordeide
e-mail: kari.nordeide@gmail.com

Morsø

Lone Øst
Tlf. 9776 4698
e-mail: zenofexxx@sol.dk

Nyborg

Ole Skovsbøll
Tlf. 4029 6097
e-mail: skovsboell@hotmail.com

Næstved

Hanne Kristensen (kontaktperson)
Tlf. 2291 5746
e-mail: larskristensen@stofanet.dk

Odder/Samsø

Tom Møller Jensen
Tlf. 3020 9133
e-mail: tom.m.jensen@gmail.com

Odense

Ib Poulsen
Tlf. 5386 1402
e-mail: ib.poulsen@gmail.com

Randers

Preben Schmidt
Tlf. 8640 2217
e-mail: preben@achtenschmidt.dk

Landsdækkende foreninger tilsluttet LEV

Ringsted

Mona Williams
Tlf. 5764 3584
e-mail: lev.ringsted@gmail.com

Roskilde/Lejre

Bjørn Lykke Sørensen
Tlf. 6172 0976
e-mail: bohls29@gmail.com

Rødovre

Tom Olsen
Tlf. 2021 3651
e-mail: tom-riechmann@post.tele.dk

Silkeborg

Anders Christensen
Tlf. 8684 6221
e-mail: anderschristensen1976@gmail.com

Skive

Jørn Bruun
Tlf. 9752 5516
e-mail: bruun.skive@youmail.dk

Slagelse/Sorø

Gitte Larsen
Tlf. 58376012
e-mail: gla@atttheweb.dk

Solrød

Carsten Wærns
Tlf. 5614 4125
e-mail: waerens@webspeed.dk

Svendborg/Langeland

Frank E. Jensen
Tlf. 6222 1490
e-mail: edelberg@stofanet.dk

Sønderborg

Finn Schmidt (kontaktperson)
Tlf. 2532 0805
e-mail: fluefinn43@gmail.com

Thisted

Gerda Kobberøe (kontaktperson)
Tlf. 9793 7444

Tønder

Jens Ellekjær
Tlf. 7472 4094
e-mail: je@kreds.lev.dk

Varde

Ole Lennart
Tlf. 2170 0359
e-mail: familien-lennart@mail.dk

Vejle

Finn Nygaard
Tlf. 7552 4740
e-mail: finn@asbovej.dk

Vejle

Kirsten Marie Sørensen
Tlf. 2176 3921
e-mail: ksorensen@stofanet.dk

Vendsyssel

Fridolin Laager
Tlf. 9847 9116
e-mail: laagerf@gmail.com

Vestegnen

Niels Tobiasen
Tlf. 2420 1624
email: lev.vestegnen@kreds.lev.dk

Vestjylland

Kurt Veise
Tlf. 6140 9025
e-mail: kurt.veise@lev-vestjylland.dk

Viborg

Susanne B. Andersen
Tlf. 2822 0596
e-mail: susannebandersen5@gmail.com

Aabenraa

Magny Jønch
Tlf. 7452 6472
e-mail: magnyjonch@webspeed.dk

Aalborg/Himmerland

Anders Hind
e-mail: hindanders@gmail.com

Aarhus

Anni Sørensen
(konstitueret formand)
Tlf. 2628 3083
e-mail: anni.soerensen6@skolekom.dk

Angelmanforeningen i Danmark

Jane Villemoes
Tlf. 4031 7597
e-mail: angelmanforeningen@gmail.com
www.angelman.dk

Danske Døvblindfødtes Forening

Vibeke Faurholt
Tlf. 9885 4332
e-mail: faurholt@mail.tele.dk
www.ddbf.info

Dansk Forening for Tuberøs Sclerose

Liselotte W. Andersen
Tlf. 8627 7714
e-mail: brandersen@webspeed.dk
www.tsdanmark.dk

Den danske CDG-forening

Pia Seitzberg
Tlf. 3512 5125
e-mail: johnnymadsen@email.dk
www.cdg.dk

Handicappede børn og unge uden diagnose

Anja Grevinge
Tlf. 6178 0508
e-mail: hbudmail@gmail.com
www.hbud.dk

Landsforeningen for Rubinstein-Taybi Syndrom

Karin Kirkedal Hansen
Tlf. 3116 5559
e-mail: kirkedal.hansen@jafnet.dk
www.Rubinstein-TaybiSyndrom.dk

UniqueDanmark

Dorte Vestergren Møller
e-mail: dorte@uniquedanmark.dk
www.uniquedanmark.dk

Kristelig Handicapforening

Thomas Bjerg Mikkelsen
e-mail: formand@k-h.dk
www.k-h.dk

Smith-Magenis Syndrom Forening

Pernille Fox
Tlf. 2763 8808
e-mail: pernille@smithmagenis.dk
www.smith-magenis.dk

Landsforeningen Downs Syndrom

Thomas Hamann
Tlf. 2129 6675
email: donluffe@me.com
downssyndrom@downssyndrom.dk
www.downssyndrom.dk

Landsforeningen for Fragilt X syndrom

Eva Bryld
Tlf. 2349 0317
e-mail: formand@fragiltx.dk
www.fragiltx.dk

Dansk Forening for Williams Syndrom

Mette Grentoft
Tlf. 2261 2760
e-mail: williamssyndrom@mail.dk
www.williams-syndrom.dk

Landsforeningen for Prader-Willi Syndrom

Jytte Helgogaard
Tlf. 2167 1299
e-mail: jyttehelgogaard@tdcadsl.dk
www.prader-willi.dk

Landsforeningen for Sotos Syndrom

Yvonne Wounlund
Tlf. 6447 1090
e-mail: yvonne-wounlund@mail.dk
www.sotosyndrom.dk

Landsforeningen Rett Syndrom

Martin Jagd Nielsen
Tlf. 2170 3314
e-mail: martin@rett.dk
www.rett.dk

ULF – Udviklingshæmmedes Landsforbund

Lars Gjermansen
Tlf. 7572 4688, Fax 7572 4633
e-mail: ulf@ulf.dk
www.ulf.dk

Copyright:

LEV må gerne kopieres og på anden måde anvendes, hvis kilden tydeligt angives.
Et eksemplar af den pågældende publikation bedes tilsendt LEVs redaktion.
ISSN 1903-7937

Jens Kromanns Vej 9
Snoghøj
7000 Fredericia
Tlf. 75 94 56 14

Aftenskolen for udviklingshæmmede.

Ring og rekvirer program for sommerhøjskoler, weekendkurser samt for undervisning i Kolding, Fredericia Vejle, Svendborg og Langeland.

Nordjysk Børne- ungecenter, NBU
Aalborgvej 31-33 • 9460 Brovst
Tlf. 98 23 29 70
www.nbu-center.dk

Vi har ledige pladser

HJE Ventilation

Præstefælledvej 12
2770 Kastrup
Tlf. 32 52 84 43
www.hje.nu

Vejlevej 150 • 6000 Kolding
Tlf. 75 53 25 90 • Fax 75 50 56 08
www.brdr-koepke.dk

Scan QR-koden og besøg www.nssystem.com
NS system
...synlighed på tekstil

- Transfer •
- Direkte print •
- Broderi •
- Laser •
- Vævede etiketter •
- Plotterfolie •
- Tekstil •

Det Socialpædagogiske Opholdssted

MØLLEHUSET

Nordens Allé 35 • 9700 Brønderslev

BO- OG ARBEJDSSTILBUD TIL
UNGE UDVIKLINGSHÆMMEDE

Telefon 98 82 50 80

FÅRUP SØ

Vandcykler og bådudlejning

Annalise Højrup • Fårupvej 46 • 7300 Jelling
Tlf. 75 87 18 09

Struer skolehjem

Godthåbsvej 15, 7600 Struer
Tlf. 9684 2400
Fax 9785 0233

e-mail: struerskolehjem@struer.dk

NYBORG STRAND®

HOTEL OG KONFERENCECENTER

Hele Danmarks mødested

GREEN SQUARE
ANTIQUES COPENHAGEN

"GOD STIL GÅR ALDRIG AF MODE"

Strandlodsvej 11 B • 2300 København S
Tlf. 32 57 59 59 • www.greensquare.com

Strandlinien 9
2791 Dragør
Tlf. 21 68 55 27

www.dragorstrandhotel.dk

Dragør Strandhotel

PAS GODT PÅ DIN FAMILIE

Du gør garanteret alt, hvad du kan, for at passe godt på din familie. Hus, børn, ægteskab, skilsmisse eller dødsfald – livet kan have store juridiske konsekvenser, som du bør forholde dig til. Pas godt på din familie med et gratis Familietjek hos HjulmandKaptain – book en tid nu på 7015 1000.

HjulmandKaptain
VORES VIDEN ER DIN STYRKE

PÅ EN LILLE EFTERSKOLE BLIVER FÆLLESSKABET MEGET STÆRKERE :)

IDRÆTTS
EFTERSKOLEN

VI ER GODE TIL AT GØRE HINANDEN BEDRE

UBBY

HØVEDGADEN 8, 4490 JERSLEV SJÆLLAND • 59 59 52 20 • WWW.UBBY.DK

ALLAN B. MØLLER
ASGER TOFT

www.advokaterne-moeller-toft.dk

HOLSTEBRO

Nørregade 58, 1
7500 Holstebro
Tlf: 9742 3733

SPECIALE:

Rådgivning i
ejendomsforhold

KARISE EFTERSKOLE www.karise-efterskole.dk
For elever med særlige læringsforudsætninger

KARISE UDDANNELSEN www.kariseuddannelsen.dk
STU - Helhedsorienteret særlig tilrettelagt ungdomsuddannelse

KULTURHUSET LEOPOLD www.kulturhusetleopold.dk
Beskæftigelses tilbud - Socialøkonomisk virksomhed

FOR KANTEN www.forkanten.dk
Et inkluderende botilbud

en fælles vej
til voksenlivet

POST**PP**

DANMARK

Magasinpost SMP
ID-nr. 42104

JEG ER UNG OG HAR
UDVIKLINGSHÆMNING - KAN
DET OVERHOVEDET LADE SIG
GØRE, AT JEG FÅR
EN FORSIKRING?

JEG BOR I ET
BOFÆLLESSKAB, ER DET
SÅ MULIGT AT FÅ EN
FORSIKRING, DER IKKE KOSTER
FOR MEGET?

JEG HAR ET HANDICAP,
SÅ DERFOR ER DER INGEN
FORSIKRINGSSKABER, DER
VIL FORSIKRE MIG.

NÅR MAN ER
UDVIKLINGSHANDICAPPET,
SÅ HJÆLPER KOMMUNEN DA
MED EN FORSIKRING,
GØR DEN IKKE?

HVAD KAN DER SKE I
MIT LIV, SOM GØR, AT DET
ER NØDVENDIGT, AT JEG
FÅR EN FORSIKRING?

Forsikring

- er det overhovedet noget for mig?

Er dette tanker, du kan nikke
genkendende til?

Så kunne HANDI Forsikrings-
service være en god mulighed
for at få svar på dine spørgs-
mål om forsikring.

Vi tilbyder forskellige
forsikringsmuligheder til
mennesker med udviklings-
hæmning og andre handicap.

Ring til os og hør nærmere.

CODAN **HANDI**
Forsikringsservice

HANDI Forsikringsservice

Tlf. 3635 9640

(mandag-torsdag kl. 9-15:30)

Email: handi@lev.dk